

FEDERICO DEL SAGRADO CORAZON DE JESUS GARCIA LORCA
(FEDERICO GARCIA LORCA)

KAI PRAEIS PENKERI METAI

(Así que pasen cinco años)

1931

III veiksmų laiko legenda

iš ispanų kalbos vertė

A. KATKEVIČIUS

VEIKĖJAI

JAUNUOLIS

SENIS

MAŠININKĖ

DRAUGAS

BERNIUKAS

KATĖ

TARNAS

II DRAUGAS

NUOTAKA

ŽAIDĖJAS REGBI

TARNAITĖ

TĖVAS

MANEKENAS

ARLEKINAS

MERGINA

PAJACAS

KAUKĖ

TARNAITĖ

I LOŠĖJAS

II LOŠĖJAS

III LOŠĖJAS

AIDAS

I VEIKSMAS

(Biblioteka. Jaunuolis sėdi. Jis vilki žydra pižama. Senis, apsirengęs pilka eilute, su balta barzda ir milžinišku auksiniu pensne, taip pat sėdi.)

JAUNUOLIS. Nenuostabu.

SENIS. Atleiskit...

JAUNUOLIS. Man! visuomet taip pat būdavo.

SENIS. *(Klausiamai ir švelniai)* Taip?

JAUNUOLIS. Taip.

SENIS. Ar...

JAUNUOLIS. Atsimenu, kad...

SENIS. *(juokiasi)* Visuomet tas „atsimenu“.

JAUNUOLIS. Aš...

SENIS. *(užgniauždamas kvapą)* Tęskite...

JAUNUOLIS. Aš slėpdavau saldinius, kad suvalgyčiau juos paskui.

SENIS. Paskui, taip? Jie gardesni. Aš taip pat.

JAUNUOLIS. Ir prisimenu, vieną dieną...

SENIS. *(su įkarščiu įsiterpdamas)* Man taip patinka žodis „prisimenu“. Tai žalias žaismingas žodis. Iš jo nuolat trykšta gaivaus vandens gijelės.

JAUNUOLIS. *(Linksmai, mėgindamas įsikalbėti)* Taip, aišku. Jūs teisus. Dera kovoti prieš pačią irimo idėją, prieš tas baisiai aptrupėjusias sienas. Nekart kėliausi Vidurnaktį rauti žolės sode. Savo namuose nenoriu matyti nei žolių, nei aplūžusių baldų..

SENIS. Taip. Nei aplūžusių baldų, nes jie nuolat primena, o...

JAUNUOLIS. O tik gyvus, kaitriakraujus, nenučiupinėtais kontūrais daiktus.

SENIS. Puiku. Tai yra *(tyliai)* reikia atsiminti, bet atsiminti prieš tai.

JAUNUOLIS. Prieš tai?

SENIS. *(reikšmingai)* Taip, reikia atsiminti kol neatėjo rytojus.

JAUNUOLIS. *(mąsliai)* Kol neatėjo rytojus.

(Laikrodis muša šešias. Mašininkė, tyliai verkdamą, pereina sceną.)

SENIS. Šešios.

JAUNUOLIS. Taip, šešios, ir labai karšta. *(keliasi)* Gražus audrojantis dangus. Pilnas pilkų debesų.

SENIS. Vadinasi, Jūs...? Aš buvau didelis šios šeimos draugas. Labiausiai - tėvo. Jis domisi astronomija. Juk taip, a? Astronomija. O ji ?

JAUNUOLIS. Menkai ją pažinojau. Bet nesvarbu. Tikiu, kad myli mane.

SENIS. Be abejo!

JAUNUOLIS. Jie išvyko ilgon kelionėn. Beveik nudžiugau...

SENIS. Jos tėvas jau atvyko?

JAUNUOLIS. O ne. Dabar tai negali įvykti... Dėl nepaaiškinamų priežasčių. Kol nepraeis penki metai.

SENIS. Puikui! *(džiugiai)*

JAUNUOLIS. Kodėl „puiku“?

SENIS. *(rodo į kambarį)* Nes, nes... Ar Jums patinka?

JAUNUOLIS. Ne.

SENIS. Ar jūsų nebaugina išsiskyrimas, visi tie įvykiai, visa, kas tuojau pat įvyks?

JAUNUOLIS. Taip. Nekalbėkime apie tai.

SENIS. Kas dedasi gatvėj?

JAUNUOLIS. Triukšmas, visą laiką triukšmas, dulkės, karštis, dvokas. Mane erzina, kad viskas iš gatvės skverbiasi į mano namus. *(Girdėti ilgą dejonė. Pauzė)* Chuanai, uždaryk langą.

(Prakaulus tarnas praeina ant pirštų galų ir uždaro langą.)

SENIS. Ji... jaunutė?

JAUNUOLIS. Labai. Ji penkiolikos metų.

SENIS. Penkiolika jos nugyventų metų - juk tai ji pati. Bet tai - dar ir penkiolika sniegynų, penkiolika vėjų, penkiolika prieblandų. Negi nesiryšite lėkti, skrieti, savo meilę pakelti į dangų.

JAUNUOLIS. *(užsidengęs veidą rankomis)* Aš perdaug ją myliu, *(pašokęs, energingai)*

SENIS. Arba taip: tai penkiolika rožių, penkiolika sparnų, penkiolika smiltelių. Negi nepaslėpsite krūtinėje mažytės ir žeidžiančios savo meilės?

JAUNUOLIS. Jūs norite mane nuo jos atskirti. Bet aš žinau, kaip tai daroma. Užtenka stebėti delnu ropojantį gyvą vabalą arba žvelgti vakare į jūrą, įsižiūrint į kiekvienos bangos formą, ir tas vaizdas ar žaizda, kurie slypi krūtinėje, pražūsta pursluose. Bet aš myliu ir noriu mylėti, kaip kad ji mane myli, todėl galiu laukti penkerius metus, vildamasis, kad vienąnakt aš neatsiejamai susijungsiu su ja, ir visas pasaulis užges, o jos švytinčios kasos apsvys mano kaklą.

SENIS. Leiskite man priminti, kad jūsų sužadėtinė neturi kasų.

JAUNUOLIS. Žinau tai. Ji nusikirpo jas, be abejo, nesiklausus, ir aš... *(su kančia)* pradėjau ją kitaip matyti. *(Tvirtai)* Žinau, kad ji be kasų. *(Beveik įniršęs)* Kodėl tai man primenate? *(Liūdnai)* Bet per tuos penkerius metus kasos jai ataugo.

SENIS. *(entuziastingai)* Gražesnės nei kada nors. Tai bus kasos...

JAUNUOLIS. *(džiaugsmingai)* Jos yra, yra...

SENIS. Tai yra kasos, kurių kvapas gali atstorti duoną ir vandenį.

JAUNUOLIS. As tiek mėštau...

SENIS. Tiek svajojate.

JAUNUOLIS. Kaip?

SENIS. Tiek mėstote, kad...

JAUNUOLIS. Tiek, kad esu gyva žaizda. Viskas čia, viduj. Liepsnoja.

SENIS. *(ištiesdamas taure)* Gerkite.

JAUNUOLIS. Dėkui. Kai tik pradėdu galvoti apie savo mažytę, savo mergaitę...

SENIS. Nagi sakykite: sužadėtinę. Išdrįskite!

JAUNUOLIS. Sužadėtinę... ar žinote? Jei sakau „sužadėtinę“, iš karto regiu ją apengtą įkapėmis, danguje, kuris pritvirtintas didžiulėmis sniego kasomis. Ne, ji man ne sužadėtinė (moja ranka, lyg stengdamasis nuvyti jį persekiojantį vaizdą), ji - mano mergaitė, mano mažytė.

SENIS. Tęskite, tęskite.

JAUNUOLIS. Nes kai tik pradėdu galvoti apie ją, piešiu ją vaizduotėje, verčiu ją - baltą ir gyvą – judėti, staiga kažin kaip jai pakumpsta nosis, išbyra dantys, ji virsta apiplyšėle, keliaujančia mano mintimis. Atrodo, kad regiu ją kreivame mugės veidrodyje.

SENIS. O kodėl? Netiesa, kad žinote, kas dėl to kaltas. Vis dėlto labiau keičiasi tai, ką regime priešais, nei tai, kas glūdi atmintyje. Vanduo, kuris atiteka, ir vanduo, nuplaukiantis upe žemyn, skirtingi. O kas prisimena tikslų dykumos smėlynų žemėlapių... ar seniai matyto draugo veidą?

JAUNUOLIS. Taip, taip. Nors tai, kas viduje, taip pat keičiasi, bet dėl to tik gyvėja. Kai ją mačiau paskutinį kartą, negalėjau žiūrėti iš arti, nes, kai tik nestebėjau savęs, ar girdit, dvi raukšlės jos kaktoje nusėdavo visą veidą, ir ji nuvyzdavo, pasendavo, tarytum būtų daug kenjtėjusi. Turėjau nutolti, kad ją įžvelgčiau savo širdyje.

SENIS. Ar tuomet, kai regėjote ją seną, ji buvo jums visiškai atsidavusi?

JAUNUOLIS. Taip.

SENIS. *(egzaltuotai)* Jei tą pat akimirką ji būtų prisipažinusi, kad jus apgavo, kad nemyli jūsų, raukšlės būtų pavirtusios trapiusia pasaulio rože?

JAUNUOLIS. *(egzaltuotai)* Taip.

SENIS. Ir būtent dėl to ją mylėtumėte tik labiau?

JAUNUOLIS. Taip, taip.

SENIS. Tuomet... Cha, cha!

JAUNUOLIS. Tuomet... labai sunku gyventi.

SENIS. Todėl reikia skrieti nuo viena prie kita, kolei prarasi save. Jeigu jai tik penkiolika metų - tai galibūti penkiolika prieblandų ar penkiolika padangių. Viduje yra gyvesnių dalykų, nei tie išoriniai, atiduoti vėjui, ar mirčiai. Tuomet reikia... neiti... arba laukti. Nes kitaip – numirsi tuoj pat, o daug gražiau galvoti, kad rytoj vis dėlto regėsime, kaip šimtas aukso ragų kelia saulę į debesis.

JAUNUOLIS. *(tiesdamas jam ranką)* Ačiū! Ačiū už viską.

SENIS. Aš dar sugrįšiu čia.

(Pasirodo Mašininkė.)

JAUNUOLIS. Tu baigei spausdinti laiškus?

MAŠININKĖ. (*apsiverkusi*) Taip, senjore.

SENIS. (*Jaunuoliui*) Kas Jai?

MAŠININKĖ. Aš noriu išeiti iš šitų namų.

SENIS. Bet juk tai lengva, ar ne?

JAUNUOLIS. (*sutrikęs*) Pamatysite.

MAŠININKĖ. Noriu išeiti ir negaliu.

JAUNUOLIS. (*švelniai*) Aš tavęs nelaikau. Žinai, kad nieko negaliu padaryti. Sakiau tau ne kart, kad palauktum, bet tu...

MAŠININKĖ. Bet aš nelaukiu. Kaš tai yra - laukti?

SENIS. O kodėl ne? Laukti - tai kurta ir gyventi.

MAŠININKĖ. Nelaukiu, nes neturiu noro, nes nenoriu, ir vis dėlto negaliu iš čia išeiti.

JAUNUOLIS. Niekada negali pasakyti - kodėl?

MAŠININKĖ. Kaip galiu pasakyti kodėl? Paprasčiausiai... myliu tave. Neišsigąskite, senjore. Priežastis visuomet buvo tik tokia. (*seniui*) Aš iš savo balkono dar mažytį mačiau jį žadžiantį. Vieną dieną parkrito ir susikruvino kelį. Ar atsimeni? (*Jaunoliui*) Vis dar regiu tą kraujo srovelelyg raudona gyvatė virpančią tarp mano krūtų.

SENIS. Tai negerai. Kraujas išdžiūsta ir tai jau praeitis, praeitis.

MAŠININKĖ. Kuo aš kalta, senjore? (*Jaunuoliui*) Prašau, kad atsiskaitytum su manim. Noriu išeiti iš šių namų.

JAUNUOLIS. Gerai. Aš taip pat nakuo nekaltas. Be to, puikiai žinai, kad nepriklausau sau. Gali išeiti.

MAŠININKĖ. (*Seniui*) Ar girdėjote? Išmeta mane iš savo namų. Nenori manęs čia laikyti. (*verkdama išeina*).

SENIS. (*Paslaptinai jaunuoliui*) Ši moteris pavojinga.

JAUNUOLIS. Aš norėčiau ją mylėti taip, tarsi mane priešais šaltinį kamuotų troškulys. Norėčiau...

SENIS. Jokiu būdu. O ką darytumėt rytoj? A? Pagalvokite. Rytoj.

DRAUGAS. (*Triukšmingai įeina*) Kokią tylą šiuose namuose, kodėl? Duok man anyžinės su ledu. (*Senis išeina*) ArBa kokteilį.

JAUNUOLIS. Manau, kad baldų man nesulaužysi.

DRAUGAS. Štai žmogus - vienišas ir rimtas, o šitaip karšta!

JAUNUOLIS. Ar negali atsisėsti?

DRAUGAS. (*sučiumpa jį į glėbį ir sukasi*) Tin tin tan San Chuanas šauks laukan.

JAUNUOLIS. Paleisk mane. Neturiu noro juokauti.

DRAUGAS. Uhui. Kas šitas senis? Tavo draugas? O kur šiuose namuose merginų, kurias guldausi lovon, paveikslėliai? Štai (*prisiartina*) sučiupsiu tave už atlapų, nuspalvinsiu tau vaškinius skruostus... štai taip įtrinsiu.

JAUNUOLIS. (*įsiutęs*) Paleisk mane.

DRAUGAS. Ir lazda išgrūsiu tave laukan.

JAUNUOLIS. O ką aš veiksiu? Tau itin patinka, taip? Nenoriu būti, kur tiek mašinų ir pasimetusių žmonių.

DRAUGAS. (sėdasi ant sofos, išsitiesia) Ak! Och! Na, o aš... Vakar aš pasiekiau tris pergales, o užvakar dvi, o šiandien vieną, taigi... iš viso... aš likau be jokios, nes neturiu laiko. Buvau su tokia Ernestina. Ar nori susipažinti?

JAUNUOLIS. Ne.

DRAUGAS. (*pakildamas*) Ne ir viskas. Bet kad matytum, jos tokia talija. Ne, dar geresnė talija Matildos. (su įkarščiu) Ak, Dieve mano! (*pašoka ir krenta ant sofos*) Tai talija, kurią gali apimti delnais ir tokia trapi, kad norėtum mažyčiu sidabrinu kirviu ją perkirsti.

JAUNUOLIS. *(išsiblaškęs, atitrūkęs nuo pokalbio)* Tada aš užlipsiu laiptais.

DRAUGAS. *(kniūbščias išsitiesia ant sofos)* Neturiu laiko, aš niekam neturiu laiko, visuomet pernelyg skubu. Įsivaizduok, tik. Paskyriau pasimatymą Ernestinai. Storos ir juodos kaip naktis kasos, ir tada...

(Jaunuolis nelauktai trenkia pirštais į stalą.)

JAUNUOLIS. Neleidi man galvoti!

DRAUGAS. Tai ir negalvoki Eisiu. Nes...*(žiūri į laikrodį)* jau praėjo valanda. Tai baisu, visuomet tas pats. Aš neturiu laiko ir jaučiu tai. Turėjau susitikti su labai bjauria, bet žavia moterim. Tamsiaodė, iš tų, kurių geidi vasaros vidurdienį. O man pati-ko *(pametėja pagalvę)* nes buvo panaši į išjodinėtoją.

JAUNUOLIS. Užteks!

DRAUGAS. Taip, bičiuli, nepyk, bet moteris gali būti bjauri, o žirgų išjodinėtojas gali būti gražus. Ir atvirkščiai, ir... ką mes iš viso žinom? *(prisipila taurėn kokteilio)*

JAUNUOLIS. Nieko.

DRAUGAS. Ar nepasisakysi, kas tau daros?

JAUNUOLIS. Nieko. Argi nepažįsti mano būdo?

DRAUGAS. Nesuprantu. Bet vis tiek negali būti rimtas. *(juokiasi)* Pasisveikinkim kaip juodukai *(trinasi nosimis su jaunuoliu)*.

JAUNUOLIS. *(šyptelėdamas)* Leisk.

DRAUGAS. Juokis *(kutena)*.

JAUNUOLIS. *(juokdamasis)* Barbaras.

DRAUGAS. Skystablauzdis.

JAUNUOLIS. Tik ne prieš tave.

DRAUGAS. Gavai. (*įspraudžia jo galvą tarp kelių, daužo*)

SENIS. (*vos paeina*) Prašau atleisti. (*jaunuoliai pašokę ant kojų*) Atleiskite... (*energingai, žiūrėdamas į Jaunuolį*) Aš pamiršiu skrybėlę... (*pro dantis*) tai yra, aš pamiršau skrybėlę.

DRAUGAS. A!

(Barkšteli stiklai.)

JAUNUOLIS. (*garsiai*) Chuanai. Uždaryk langus.

DRAUGAS. Lyg ir audra. O kad būtų didžiulė!

JAUNUOLIS. Aš nenoriu nieko žinoti. (*garsiai*) Viskas gerai, uždaryta.

DRAUGAS. Griaudžia; vis tiek girdėsi.

JAUNUOLIS. O nei!

DRAUGAS. O TAIP.

JAUNUOLIS. Man nerūpi, kas bus lauke. Čia mano namai, ir nieks čia neįeis.

SENIS. (*pasipiktinęs, Draugui*) Šito nepaneigsi.

(Girdisi tolimas griautinis.)

DRAUGAS. Įeis, kas tik norės, ne tik čia, bet ir po tavo lova.

(Griaudžia arčiau.)

JAUNUOLIS. (šaukia) Bet ne dabar. Ne.

SENIS. Bravo.

DRAUGAS. Atidaryk langą. Man karšta.

SENIS. Atsidarys.

JAUNUOLIS. Paskui.

DRAUGAS. Bet... Norite man pasakyti...

(Vėl griaustinis. Gęsta šviesa, ir į sceną įsiveržia melsvas; audros švytėjimas. Tryse slepiasi už juodos, žvaigždėm siuvinėtos širmos. Pro kairiąsias duris pasirodo mires berniukas su Katinu. Berniuko rūbai balti, tarsi pirmos komunijos, ant galvos - baltų rožių vainikas. Vaško spalvos veide išsiskiria violetinės kaip sausas irisas akys ir lūpos. Rankoje sukta žvakė ir ilga pynė iš aukso gėlių. Katinas mėlynas, ant jo pilkšvai baltos krūtinėlės ir galvos — dvi milžiniškos kruvinai raudonos dėmės. Artėja link publikos. Berniukas veda katingą už letenos.)

KATINAS. Miau.

BERNIUKAS. Tsss!

KATINAS. Miau

BERNIUKAS. Imk skarelę mano baltą.

Imk vainiką mano baltą.

Nebeverk.

KATINAS. Sopa mano žaizdos –

Vaikai mane taip sužalojo.

BERNIUKAS. O man skauda širdį.

KATINAS. O kodėl, sakyk, ji skauda?

BERNIUKAS. Nes sustojo

Vakar ji lėtai užgęso,

Mano guolio giesmininkė.

Kad matytum. Kiek daug triukšmo!

Rožėm papuošė, paguldė priešais langą.

KATINAS. Ką matei tuomet?

BERNIUKAS. Aš mačiau

Kambary fontanas trykšta, dūzgia bitės.

Jie surišo man rankas. Kaip bloga!

O vaikai pro stiklą žvelgė

Ir žmogus su plaktuku vis kalė

Popieriaus žvaigždes ant mano karsto.

(Sukryžiuoja rankas.)

Neatėjo angelai, neatėjo, katine.

KATINAS. Nevadink manęs katinu.

BERNIUKAS. Ne?

KATINAS. Aš katė.

BERNIUKAS. Tu katė?

KATĖ. *(koketišškai)* Turėtum žinoti.

BERNIUKAS. Kaipgi?

KATĖ. Ar sidabro balse negirdėti?

BERNIUKAS. Gal norėtum prisėsti?

KATĖ. Taip, esu alkana.

BERNIUKAS. Aš tau paieškosiu kokios nors pelės.

(Žiūrinėja po kėdėm. Katė sėdi ant taburetės ir dreba.)

Visos jos nevalgyk. Tik letenėlę.

Juk labai tu sergi.

KATĖ. Dešimtkart akmeniu

mane mušė berniūkščiai.

BERNIUKAS. Jie sunkūs it rožės,

Per naktį pražydusios mano gerklėj.

Ar nori vienos? *(išsitraukia rožę iš vainko)*

KATĖ. *(linksmi)* Taip, noriu.

BERNIUKAS. Rožė balta, tavo žiedlapiai tarsi iš vaško

Tu man primeni mėnesio akį

Ir nuvargusią stirną už lango.

KATĖ. Ką anksčiau tu darei?

BERNIUKAS. Žaidžiau, o ką tu?

KATĖ. Aš taip pat!

Stogais keliavau, aš - katė klajoklė,

nosytė lyg iš varioko,

o iš ryto

gaudžiau žuvį upeliuos

o vidudienį

po rožynu prie sienos miegojau.

BERNIUKAS. Na, o naktį?

KATĖ. *(pabrėžtinai)* Viena vaikštinėjau.

BERNIUKAS. Vieniša.

KATĖ. Miškais.

BERNIUKAS. *(linksmi)* Aš

Aš ten vaikščiojau irgi, katė klajoklė,

nosytė lyg iš varioko.

Valgiau gervuoges, miško obuolius,

o po to su vaikais prie bažnyčios

žaidėm ožką.

KATĖ. Kas yra ta ožka?

BERNIUKAS. Kai žaidi - laižai vartų vinis.

KATĖ. Ar jos gardžios?

BERNIUKAS. Ne katė! Taip lyg pinigą čiuulptum.

(Tolimas griaustinis.)

A! Palauk! Neateina? Baisu man,

Ar žinai? Iš namų juk pabėgau!

(verkia)

Aš nenoriu, mane kad užkastų.

Kaspinais ir gėlėm padabino man karstą,

bet geriau jau užmigčiau

prie vandens, tarp nendrių.

Aš nenoriu, kad jie užkastų. Bėkim greitai!

(Paima ją už letenos.)

KATĖ. Ar mus žada užkasti?

BERNIUKAS. Rytoj,

tamsiose duobėse.

Verks visi. Ir tylės.

Bet nueis. Aš žinau.

O po to, ar žinai?

KATĖ. Kas įvyks?

BERNIUKAS. MŪSŲ ĖSTI ATSLINKS.

KATĖ. Kas?

BERNIUKAS. Driežas, driežė

Ir visi jų maži driežiukai.

KATĖ. Ką jie gali suėsti?

BERNIUKAS. VEIDA

ir pirštukus,

ir riešutėlj.

KATĖ. *(jžeista)* Tokio aš neturiu.

BERNIUKAS. *(pabrėžtinai)* Kate!

Tavo nuės letenėles ir ūsus!

(Labai tolimi griaustiniai.)

Eikim jau iš namų į namus

kol ateisim ten, kur gyvena

linksmi vandens žiogeliai.

Ne dangus tai. Tai žemė kieta,

Kur žolė tykia šnara,

kur čirpia šitiek žiogų,

kur debesys kyla kaip garas,

kur banga nuo akmens

ir vėjas tarsi špaga.

Aš noriu būti berniukas!

(Eina link dešiniųjų durų.)

KATĖ. Tas duris jau uždarė.

Gal mes leiskimės laiptais.

BERNIUKAS. Pamatys mus ant jų.

KATĖ. Palūkėk.

BERNIUKAS. Jau ateina užkasti.

KATĖ. Mes pro langą pabėkim.

BERNIUKAS. Niekuomet jau šviesos nemtysim

Nei baltų debesų, kurie kyla,

kai žiogų žolėje,

nei vėjo kaip špagos.

(Sukryžiuoja rankas.)

Ak saulėgraža!

Tu liepsninga saulėgraža!

Saulės gėle!

KATĖ. Liepsnotas gvazdike!

BERNIUKAS. Ji užgęsusi slenka dangum.

Tik anglies jau bus jūros, kalnai,

Liks tik smėly numiręs balandis -

sužaloti sparnai ir gėlė jo snape.

(dainuoja)

O ant tos gėlės alyva,

Ant alyvos citrine.

Kaip toliau? Pampiršau, kaip toliau?

KATĖ. Ak saulėgrąža!

Ak tu ryto liepsningoji gėle!

BERNIUKAS. Ak liepsnotas gvazdike!

(Šviesa blykšta. Berniukas ir katė susiglaudę eina apčiuopomis.)

KATĖ. Čia tamsu. Kur eisi?

BERNIUKAS. Tyliau.

KATĖ. Jau ateina driežai?

BERNIUKAS. Ne.

KATĖ. Ar radai kaip išeiti?

(Katė prisiartina prie durų dešinėje, išlenda ranka ir ją įsitraukia.)

KATĖ. Berniuk, berniuk! *(ilgesingai)* Berniuk!

(Berniukas bailingai eina pirmyn, stabtelėdamas kas žingsnis.)

BERNIUKAS. *(Tyliau balsu)*

Ji pradingo.

Ją sučiupo ranka.

Tai turbūt patsai Dievas.

Neužkaskit manęs. Dar palaukit bent kiek...

Aš pabūsiu gėle.

(Ima nuo galvos gėlę ir skabo lapus.)

Vienas eisiu, iš lėto, iš lėto,

Man jūs leiskit pažvelgti į saulę...

Truputėlj, bent spindulėlj,

(skabo lapus)

Taip, ne, taip, ne, taip.

BALSAS. Ne!

BERNIUKAS. Taip įmaniau aš, kad ne.

(Pasirodo ranka ir griebia alpstantį vaiką. Pradingus vaikui šviesa įgauna pirmesnį atspalvį. Iš už širmos greitai išeina treji veikėjai. Rodo, kad karšta ir kad jie susijaudinę. Jaunuolis atsineša mėlyną vėduoklę, Senis- juodą, o Draugas - ryškiai, raudoną. Vėduojasi.)

SENIS. Bet tai dar ne viskas.

JAUNUOLIS. Taip, dar bus vėliau.

DRAUGAS. Jau pakankamai buvo. Atrodo, kad nuo audros neišsisuks!

BALSAS. *(išorėj)* Mano sūnus. Mano sūnus.

JAUNUOLIS. Viešpatie, kaip vėlu. Chuanai, kas ten šaukia?

TARNAS. *(Jeina. Visą laiką tyki laikysenai eina ant pirštų galų)* Mirė durininkės vaikas, dabar jį neša laidoti. Verkia jo motina.

DRAUGAS. Kaip tai natūralu.

SENIS. Taip, taip; ir tai jau praitis, praeitis.

DRAUGAS. Jeigu tikra praeitis. *(Ginčijasi)*

(Tarnas pereina soeną ir išeina pro kairiąsias duris.)

TARNAS. Senjore. Ar nemalonėtumėte perduoti man raktus nuo savo miegamojo?

JAUNUOLIS. Kam?

TARNAS. Vaikai užmetė ant sodo stogelio kątiną kurį užmušė, reikia jį nuimti.

JAUNUOLIS. *(su pasišlyktėjimu)* Imk. *(Seniui)* Jūs jo neįveikėte.

SENIS. Man ir nerūpi.

DRAUGAS. Netiesa. Jums rūpi. Tai man nerūpi, nes aš tiksliai žinau, kad sniegas šaltas, o liepsna degina.

SENIS. *(ironiškai)* Atitinkamai.

DRAUGAS. *(Jaunuoliui)* Tave apgaudinėja.

(Senis įdėmiai žiūri į draugą, gniauždamas savo skrybėlę.)

JAUNUOLIS. *(tvirtai)* Tai nei kiek manes nekeičia. Tai - aš. Bet tu negali suprasti, kas yra laukti moters penkerius metusį' kupinas kasdien vis stiprėjančios deginančios meilės.

DRAUGAS. Nebūtina laukti.

JAUNUOLIS. Tu manai, kad aš galiu įveikti materialius daiktus, aplinkybes, kurios iškyla kelyje, nesukeldamos skausmo kitiems.

DRAUGAS. Pirmiausia - tu, po to - kiti.

JAUNUOLIS. Kol lauki, atsiriša mazgas ir vaisius subręsta. Aš mieliau valgau jį žalią, arba, dar geriau, nusiskinu žiedą ir prisegu prie savo atlapo.

SENIS. Tai netiesa.

DRAUGAS. Jūs pernelyg. senas, kad suvoktumėte.

SENIS. *(griežtai)* Aš visą gyvenimą kovojau, kad tamsiausiose kampuose įsižiebtų šviesa. O kai žmonės ėjo nusukti galvą balandžiui, aš juos sugriebiau už rankos ir leidau jam nuskristi.

DRAUGAS. Ir, aišku, medžiotojas mirė iš bado.

JAUNUOLIS. Tebus palaimintas badas.

(Pro kairiąsias duris pasirodo 2-as Draugas. Jis apsirengęs tobulai baltu vilnos kostiumu, dėvi tos pat spalvos pirštines ir batus. Jeigu neįmanoma, kad šitą vaidmenį vaidintų labai jaunas aktorius, tegul bus mergina. Drabužiai turi būti neįprasto kirpimo - milžiniškos mėlynos sagos, liemenė ir kaklaryšis iš nérinių.)

2-as DRAUGAS. Tegul bus palaimintas, jei yra duonos, aliejaus, ir po to - miegas. Daug miego. Kad niekada nepabus-tum. Aš girdėjau tave.

JAUNUOLIS. (*baugiai*) Pro kur įėjai?

2-as DRAUGAS. Pro bet kur. Pro langą. Man padėjo du vaikai, mano geri, draugai. Su jais susipažinau, kai buvau labai mažas, jie mane pakylėjo už kojų. Ruošiasi smarkiai lyti... bet liūtis bus graži, ta pati, kur buvo pernai. Buvo tokia prieblanda, kad mano rankos pagelto. (*Seniui*) Ar atmenate?

SENIS. (*rūgščiai*) Nieko neatsimenu.

2-as DRAUGAS. (*Draugui*) O tu?

DRAUGAS. (*rimtai*) Irgi ne.

2-as DRAUGAS. Buvau labai mažas, beteatsimenu kiekvieną smulkmeną.

DRAUGAS. Matai...

2-as DRAUGAS. Ir šios liūtis man matyti nebereikia. Lietus gražu. Į mokyklą jis įeidavo pro sodą ir žvaigždėmis suduždavo į sienas, subyrėdamas į mažutes nuogas moteris, slypinčias jo viduje. Ar nematėte jų? Kai turėjau penkerius metus, ne, kai turėjau dvejus..., ne, tik vienerius. Gražu, tiesa? Vienerių metų pagavau vieną iš tų lietaus moterėlių ir ją dvi dienas laikiau akvariume.

DRAUGAS. Ir augo?

DRAUGAS. Ne, ji darėsi, vis mažesnė, vis mergaitiškesnė, kaip turi būti, kaip yra teisinga, kol jos teliko tik lašas vandens. Ir dainavo dainą.

Aš grįžau savo sparnais,

leiskite sugrįžti.

Noriu mirt, aušra kaip miršta,

noriu' mirt

kaip miršta vakar

Aš grįžau savo sparnais

leiskite sugrįžti.

Noriu mirti, kaip šaltinis miršta.

Noriu mirt toli nuo jūros...

Būtent tai aš visą laiką dainuoju.

SENIS. *(jisiutęs, Jaunuoliui)* Jis visiškai kvailas.

2-as DRAUGAS. *(išgirdęs)* Kvailas? Nes nemoku būti visas raukšlėtas ir pilnas sopulių kaip jūs. Nes noriu gyventi savo gyvenimą, o jį iš manęs atima. Aš jūsų nepažįstu. Aš nenoriu matyti tokių žmonių.

DRAUGAS. *(gerdamas)* Visa tai ne kas kita kaip mirties taimė.

2-as DRAUGAS. Ne. Tik ką, prieš įeidamas čia, mačiau vaiką, kurį nešė laidoti, krintant pirmiems lietaus lašams. Noriu, kad mane taip palaidotų. Tokiame mažame karste, o jūs grumstėtės su audra. Bet mano veidas - mano, o jį vagia iš manęs. Aš buvau švelnus, dainavau, o dabar žmogus toks *(seniui)* kaip jūs, vaikštinėja mano viduje su dviem ar trim paruoštom kaukėm. *(Išsiima veidrodį ir žiūri)* Bet vis dar ne, vis dar matau save aukštai trešnėje... su ta pilka eilute... pilka eilute su sidabro inkarais... Dieve mano. *(užsidengia veidą rankomis).*

SENIS. Drabužiai plyšta, inkarai juoduoja, o mes žengiam į priekį.

2-as DRAUGAS. O, prašau taip nekalbėti.

SENIS. *(entuziastingai)* Griūva namai.

DRAUGAS. *(energingai, lyg gintųsi)* Namai negriūva.

SENIS. *(nesujaudinamas)* Akys gęsta, o be galo aštrus pjautuvas nukerta pakrantės nendres.

2-as DRAUGAS. Aišku. Bet tai atsitiks vėliau.

SENIS. Priešingai. Taip jau įvyko.

2-as DRAUGAS. Praeity viskas ramu. Negi jūs to nežinote? Tik į ją reikia eiti labai lėtai, švelniai žadinant daiktus. Jeigu ne - per ketverius ar penkerius metus susidaro šulinys, į kurį visi krisime.

SENIS. *(jssiutęs)* Tylos.

JAUNUOLIS. *(drebėdamas, seniui)* Ar girdėjote?

SENIS. Net per daug *(greitai išeina pro dešiniąsias duris)*.

JAUNUOLIS. *(pavymui)* Kur einate? Palaukite *(išeina paskui)*.

2-as DRAUGAS. *(gūžtelėdamas pečiais)* Gerai. Senis yra Senis. Jūs, pavyzdžiui, neprieštaravote.

DRAUGAS. *(be perstojo geria)* Ne.

2-as DRAUGAS. Ei, gal pakaks gerti.

DRAUGAS. *(rimtai ir sąžiningai)* Aš darau tai, kas man patinka, tai, kas man atrodo gerai. Neklausiau jūsų nuomonės.

2-as DRAUGAS. *(baimingai)* Taip taip. Aš nieko jums nesakiau *(susirango su kojomis į fotelį)*

(Draugas vieną po kitos tuština ligi dugno taureles, trenkia kumščiu į aktą, lyg būtų ką atsiminęs, ir išskuba pro kairiąsias duris. 2-as Draugas deda galvą ant fotelio atlošo. Iš dešinės pasirodo Tarnas, visą laiką tyliai slenka ant pirštų galų. Pradedą lyti.)

2-as DRAUGAS. Liūtis. *(žiūri į rankas)* Kokia bjauri šviesa *(užmiega)*.

JAUNUOLIS. *(jeidamas)* Rytoj sugrįš. Man jo reikia *(sėdasi)*.

(Pasirodo Mašininkė. Nešasi lagaminus. Pereina sceną, jos vidury staiga atsigręžia.)

MAŠININKĖ. Šaukei mane?

JAUNUOLIS. *(užsimerkdamas)* Ne, nešaukiau tavęs.

(Mašininkė eina ilgesingai žiūrėdama ir laukdama, kad pašauktų.)

MAŠININKĖ. *(duryse)* Ar tau reikia manęs?

JAUNUOLIS. *(užsimerkdamas)* Ne, man nereikia tavęs.

(Mašininkė išeina.)

2-as DRAUGAS. *(per sapną)* Aš grįžau savo sparnais

leiskite sugrįžti.

Noriu numirti kaip miršta vakar.

Noriu numirt kaip miršta aušra.

(Pradedama lyti.)

JAUNUOLIS. Jau labai vėlu. Chuanai, uždek šviesą. Kuri valanda?

CHUANAS. *(pabrėžtinai)* Lygiai šešios, senjore.

JAUNUOLIS. Gerai.

2-as DRAUGAS. *(per sapną)* Aš grįžau savo sparnais

Leiskite sugrįžti.

Noriu mirt, kaip miršta šaltinis.

Noriu mirt toli

nuo jūros.

(Jaunuolis tyliai barbena pirštais į stalą.)

LĒTAI LEIDŽIASI UŽDANGA

ANTRAS VEIKSMAS

(Amžiaus pradžios stiliaus miegamasis. Nejprasti baldai. Didelės klostuotos užuolaidos, puoštos kutosais. Ant sienos nutapyti debesys ir angeflai. Centre – lova, kurioje kalnai užtiesalų ir pagalvių. Kairėje – tualetinis staliukas, prilaikomas angelų su elektros lempučių girliandomis rankose. Balkonų durys atdaros, pro jas šviečia mėnuo. Girdisi įnirtinga automobilio signalas. Nuotaka pašoka iš lovos, ji apsirengusi nuostabiu nériniuotu, papuoštu rožiniais kaspinais chalu. Plaukai garbinuoti ant galvos - ilgas nuometas.)

NUOTAKA. *(puldama į balkoną) Lipk. (girdisi signalas) Tikrai. Atvažiuos mano senasis sužadėtinis tas lyrikas - ir turiu atsiremti į tave.*

(Regbio žaidėjas įeina pro balkoną. Jis apsirengęs antkeliais ir šalmu. Nešasi kubietišku cigaru maišu, jis jas be perstojo užsidega ir gesina.)

NUOTAKA. *Jeik. Jau dvi dienos tavęs nematau (apkabina).*

(Regbio žaidėjas nekalba, tik rūko ir gesina cigarą į grindis. Jo labai energingi judesiai su įkarščiu apkabina nuotaką.)

NUOTAKA. Šiandien kitaip mane bučiavai. Tu vis kitoks, mano meile. Aš Vakar' tavęs nemačiau - tik pagalvok. Bet užtai mačiu žirgą. Jis gražus. Baltas. Jo aukso kanopos žibėjo iš
ėdžių išbirusiame šiene (*sėdasi ant sofos, kuri stove lovos kojūgaly*). Bet tu gražesnis. Nes tu kaip drakonas. (*apkabina jį*) Žinau, kad gali sulaužyti mane savo glėby, nes, aš, silpna, nes aš mažytė, nes esu lyg šerkšnas, tarsi mažytė gitara, nusvilinta saulės, bet nesulaužysi manes.

(Regbio žaidėjas išpučia dūmus jai į veidą.)

NUOTAKA. (*uždėdama ranką ant kaklo*) Už šitos gilios prieblandos slypi tarytumi tinklas iš sūdabro tiltų, jis mane slegia ir gina, nes esu mažytė, lyg pumpuras, mažytė lyg bitė, kuri netyčia įlėkė į sosto salę. Taip? Juk taip? Aš eisiu su tavim (*priglaužia galvą prie Žaidėjo krūtinės*) Drakone, mano drakone. Kiek turi širdžių? Tavo krūtinėje kliokia upė, kurioje aš nuskęsiu. Nuskęsiu (*žiūri į jį*), o tu pabėgsi (*verkia*) ir paliksi mane mirusią ant kranto (*Regbio žaidėjas įsikanda cigarą, Nuo taka jį uždega.*) O! (*bučiuoja*) Kokia balta žarija, kokio dramblio kaulo ugnim žėri tavo dantys. Mano sužadėtinio dantys lyg ledas, bučiavo mane, ir jo lūpos dengėsi mažyčiais nuvytusiais lapais, džiuvo ir mirė. Nusikirpau kasas, nes jos jam labai' patiko, o dabar vaikštau basa ir patinku tau. Ar ne? Argi ne? (*Žaidėjas ją bučiuoja*). Dabar eikime. Tuoju ateis sužadėtinis.

BALSAS. (*prie durų*) Senjorita!

NUOTAKA. Eik! (*bučiuoja*)

BALSAS. Senjorita!

NUOTAKA. (*pasitraukdama nuo žaidėjo, sutrikusi*) JaU einu. (*tyliai*) Sudie!

(Žaidėjas grįžta iš balkono ir, suspaudęs ją glėby, bučiuoja.)

BALSAS. Atidarykit!

NUOTAKA. *(keičia balsą)* Kokia nekantrybė!

(Žaidėjas švilpaudamas išeina pro balkoną.)

TARNAITĖ. (jeina) Ak, senjorita.

NUOTAKA. Ką „senjorita“?

TARNAITĖ. Senjorita.

NUOTAKA. Ką? *(uždega lempą. Šviesa dar melsvesnė nei toji, kur sklinda pro balkonus)*

TARNAITĖ. Jūsų sužadėtinis atvykol

NUOTAKA. Gerai. Ko tu rūpinies?

TARNAITĖ. *(verkšlendama)* Nieko.

NUOTAKA. Kur jis?

TARNAITĖ. Apačioj.

NUOTAKA. Su kuo?

TARNAITĖ. Su jūsų tėvu.

NUOTAKA. Daugiau nieko?

TARNAITĖ. Dar senjoras su aukso akiniais. Labai ginčijasi.

NUOTAKA. Apsirengsiu *(sėdasi priešais tualetinį staliuką ir tvarkosi padedama tarnaitės).*

TARNAITĖ. *(verkšlendama)* Ak, senjorita.

NUOTAKA. Ką „senjorita“?

TARNAITĖ. Senjorita!

NUOTAKA. *(rūgščiai)* Ką?

TARNAITĖ. Jūsų sužadėtinis labai gražus.

NUOTAKA. Tai ir tekėk už jo.

TARNAITĖ. Atėjo toks laimingas.

NUOTAKA. Taip?

TARNAITĖ. Atnešė gėlių puokštę.

NUOTAKA. Žinai, kad nemėgstu gėlių. Išmesk jas pro balkoną.

TARNAITĖ. Tokios gražios. Visai šviežios,

NUOTAKA. *(valdingai)* Išmesk.

(Tarnaitė išmeta pro balkoną buvusias qsoityje gėles.)

TARNAITĖ. Ak, senjorita.

NUOTAKA. *(jsiutus)* Ką „senjorita“?

TARNAITĖ. Senjorita.

NUOTAKA. Kąąąąąą?

TARNAITĖ. Pagalvokite gerai, ką darote! Pamastykite - pasaulis didelis, bet mes, žmonės, maži.

NUOTAKA. Ką tu žinai?

TARNAITĖ. Taip, aš žinau. Mano tėvas dukart buvo Brazilijoje, ir buvo toks mažas, kad tilpo į lagaminą. Viskas pasimiršta, bet blogis lieka.

NUOTAKA. Sakiau tau - tylėk!

TARNAITĖ. Ak, senjorita.

NUOTAKA. *(energingai)* Suknele.

TARNAITĖ. Ką, jūs darysite!

NUOTAKA. Tai, ką galiu!

TARNAITĖ. Toks geras žmogus. Tiek laiko jūsų laukė. Tiek tikėjosi. Penkerius metus. Penkerius.
(paduoda jai drabužius).

NUOTAKA. Padavė tau ranką?

TARNAITĖ. *(džiaugsmingai)* Taip, padavė man ranką.

NUOTAKA. O kaip ją padavė?

TARNAITĖ. Labai švelniai, vos paliesdama.

NUOTAKA. Matai, nepalietė tavęs.

TARNAITĖ. Turėjau sužadėtinį kareivį, kuris įspausdavo žiedus man į pirštus, ir bėgo kraujas.
Todėl jį palikau.

NUOTAKA. Taip?

TARNAITĖ. Ak, senjorita!

NUOTAKA. Ką man vilktis?

TARNAITĖ. Jūs nuostabi su raudonąja.

NUOTAKA. Nenoriu būti graži.

TARNAITĖ. Tai žalią.

NUOTAKA. Ne.

TARNAITĖ. Oranžinę?

NUOTAKA. Ne *(tvirtai)*.

TARNAITĖ. Tiulinę?

NUOTAKA. Ne.

TARNAITĖ. Rudens lapų spalvos suknelę?

NUOTAKA. *(įpykus, tvirtai)* Sakiau ne. Šiam žmogui noriu, pasrodyti su žemės spalvos, nuogos uolos spalvos suknele, susijuosusi erškėčių diržu. *(girdisi signalas. Nuotaka primerkia akis, ir pasikeitusi, tęsia)* Bet su jazminų vainiku ant kaklo ir šilko šydu, drėgnu nuo jūros bangų, prigludusiu prie mano kūno. *(eina link balkono).*

TARNAITĖ. Kad tik nesužindtų jūsų sužadėtinis.

NUOTAKA. Sužinos. *(Išsirenka paprastą kasdieninę suknelę.)* Šitą. *(velkasi)*

TARNAITĖ. Tai klaida.

NUOTAKA. Kodėl?

TARNAITĖ. Jūsų sužadėtinis ieškojo kitko. Mano kieme buvo vaikinai, kuris kopė į bažnyčios bokštą, kad iš arčiau matytų mėnulį, ir jo nuotaka jį paliko.

NUOTAKA. Gerai padarė!

TARNAITĖ. Sakė, kad mėnulyje mato jos veidą.

NUOTAKA. O tau tai patinka? *(Baigia tvarkytis prie tualetinio staliuko ir uždega angelų lempeles.)*

TARNAITĖ. Kai man nebepatiko pasiuntinys...

NUOTAKA. Tau nebepatiko pasiuntinys? Toks gražuolis..! Toks gražuolis..!

TARNAITĖ. Iš tikrųjų. Padovanojau jam savo išsiuvinėtą skarelę, išsiuvinėjau joje: „Meilė, Meilė, Meilė“, o jis ją pametė.

NUOTAKA. Eik.

TARNAITĖ. Uždaryti balkonus?

NUOTAKA. Ne.

TARNAITĖ. Vėjas nudegins odą.

NUOTAKA. Gerai. Noriu būti juoda. Juodesnė nei berniukas. Kad krisdama nesusimuščiau, kad įsikibusiu gervuogės, nesusiraižyčiau. Visi užsimerkę eina lynu. Aš noriu pagrindo po kojomis. Sapnavau šiąnakt, kad maži vaikai auga visai netyčia... Kad pakanka pabučiavimo jėgos, kad galėtum visus užmušti. Durklas ir žirklys išlieka amžinai, o mano krūtinė gyvuoja tik akimirka.

TARNAITĖ. *(sukludama)* Ateina jūsų tėvas.

NUOTAKA. Visas mano spalvotas suknelės sudėk į lagaminą.

TARNAITĖ. *(drebėdama)* Taip.

NUOTAKA. Ir būk paruošusi raktą nuo garažo.

TARNAITĖ. *(baimingai)* Gerai.

(Jeina nuotakos tėvas - ta išsiblaškęs senis, ant jo krūtinės kabo didžiuliai lauko žiūronai. Baltas perukas. Raudonas veidas. Baltos pirštinės ir juodas kostiumas. Matosi, kad jiš šiejė tiek trumparegis.)

TĖVAS. Jau pasiruošei ?

NUOTAKA. (suirzus) kam aš turiu būti pasiruošus? Jau atvyko!

TĖVAS. Jau atvyko!

NUOTAKA. Na ir kas?

TĖVAS. Kadangi esi susižadėjusi ir kalbama apie tavo gyvenimą, apie tavo laimę, aišku esi laiminga ir pasiryžus.

NUOTAKA. Kad nesu.

TĖVAS. Kaip?

NUOTAKA. Nesu laiminga. O tu?

TÉVAS. Bet dukra... Ką pasakys tas žmogus?

NUOTAKA. Lai sako, ką nori!

TÉVAS. Jis atvyko tuoktis su tavim. Jam rašei visus penkerius metus, kol truko mūsų kelionė. Laivuose su nekuo nešokai... niekuo nesidomėjai. Kas gi pasikeitė?

NUOTAKA. Nenoriu jo matyti. Aš gyvenu. Jis perdaug kalba.

TÉVAS. A ! Kodėl nesakei to anksčiau?

NUOTAKA. Anksčiau manęs nebuvo. Buvo Žemė ir jūra. O aš saldžiai miegojau ant traukinio pagalvėlių.

TÉVAS. Tas žmogus turės dėl ko manes pykti. Dieve! Juk viskas buvo sutvarkyta. Tau padovanojo puikią nuotakos suknelę. Ji tenai, ant manekeno.

NUOTAKA. Nekalbėk man apie tai. Nenoriu.

TÉVAS. O aš? Ar aš neturiu teisės pailsėti? Šąnakt - mėnulio užtemimas. Jau nuo terasos jo negalėčiau stebėti. Kai susijaudinu, man kraujas pliūpsteli į akis ir nebematau. Ką dabar su juo daryti?

NUOTAKA. Ką tik nori. Aš nenoriu jo matyti.

TÉVAS. *(energingai, sukaupęs valią)* Tu turi įvykdyti pažadą!

NUOTAKA. Neįvykdysiu.

TÉVAS. Būtinai.

NUOTAKA. Ne.

TÉVAS. Taip. *(nori jai suduoti)*

NUOTAKA. Ne.

TĖVAS. Visi prieš mane. *(Pro atvirą langą žiūri į dangų.)* Prasidės užtemimas. *(Eina į balkoną.)*
Jau užgesino žibintus. *(Susikrimitęs.)* Bus gražu. Ilgai laukiau. O dabar nepamatysiu. Kodėl į į
apgavai?

NUOTAKA. Neapgavau jo.

TĖVAS. Penkeri, metai, diena į dieną. O Dieve mano.

(Greitai įeina tarnaitė, bėga link balkono; lauke girdisi balsai.)

TARNAITĖ. Jie ginčijasi.

TĖVAS. Kas?

TARNAITĖ. Jau įėjo. *(greitai išeina)*

TĖVAS. Kas yra?

NUOTAKA. Kur eini? Uždaryk duris. *(ilgesingai)*

TĖVAS. Bet kodėl?

NUOTAKA. Ach.

*(Pasirodo Jaunuolis. Apsirengęs kelionės kostiumu. Tvarkosi plaukus. Kai jis įeina, užsidega visos
scenos šviesos ir lempučių kekės angelų rankose. Visi trys stovi ir žiūri vienas į kitą, ramus ir
tylūs.)*

JAUNUOLIS. Atleiskite. *(Pauzė)*

TĖVAS. *(sumišęs)* Sėskitės.

(Jeina labai susijaudinusi tarnaitė. Rankas įsusišėdėjusi ant krūtinės.)

JAUNUOLIS. *(tiesdamas ranką Nuotakai)* Tai buvo tokia kelionė.....

NUOTAKA. *(Įdėmiai žiūri į jį, neatitraukdama rankos)* Taip.

Šaltą kelionė. Pastaruosius kelis metus labai snigo. *(atitraukdama ranką)*

JAUNUOLIS. Atleiskite man, bet aš bėgau, lipau laiptais, todėl esu susijaudinęs. Be to... išvaikiau gatvėje vaikus, kurie mėtė akmenimis į katiną.

(Tėvas jam pasiūlo jam kėdę.)

NUOTAKA. Šalta ranka. Vaškinė ranka.

TARNAITĖ. Išgirs.

NUOTAKA. Ir pasenęs žvilgsnis – jis tampa kaip sauso drugelio sparnas.

JAUNUOLIS. Ne, negaliu sėdėti. Geriau paplepėsiu. Kol lipau laiptais staiga į mano atmintį sugrįžo visos dainos, kurias buvau užmiršęs, ir norėjau jas visaskartu dainuoti. *(prieina prie nuotakos)* Kasos...

NUOTAKA. Niekuomet neturėjau kasų.

JAUNUOLIS. Tai buvo mėnulio šviesa ir vėjo burna, bučiuojanti tavo veidą.

(Tarnaitė pasitraukia į kampatį. Tėvas puola pro balkoną ir žiūri pro žiūronus.)

NUOTAKA. O tu nebuvai aukštesnis?

JAUNUOLIS. Ne, ne.

NUOTAKA. Neturėjai staigios šypsenos, gerve praskriejančios tavo veidu.

JAUNUOLIS. Ne.

NUOTAKA. Nežaidei regbio?

JAUNUOLIS. Niekuomet.

NUOTAKA. *(su aistra)* Ir nejojai ilgakarčiu arkliu, ir per dieną nenušvei trijų tūkstančių fazanų?

JAUNUOLIS. Niekada.

NUOTAKA. Tuomet... Kam ieškai manęs. Ant mano rankų buvo tiek žiedų -kur kraujo lašas?

JAUNUOLIS. Aš jį praliesiu, jei nori.

NUOTAKA. Ne tavo kraujas. Mano.

JAUNUOLIS. Jokia jėga negalės dabar atplėšti mano rankų nuo tavo kaklo.

NUOTAKA. Tai ne tavo rankos - mano! Tai aš noriu sudegti svetimijoje lliepsnoje.

JAUNUOLIS. Nėra kitokios liepsnos – tik mano. *(apkabina ją)* Nes laukiau tavęs, o dabar išsipildo mano sapnas. Ir tavo kasos – ne sapnas, nes aš pats jas pinsiu, ir nėra sapnas tavo liemuo, jame gieda mano kraujas, tai mano kraujas taip ilgai ieškotas Lietuje. Tai mano šis sapnas.

NUOTAKA. *(pašokdama)* Palik mane. Visa tai galėjai pasakyti be žodžio „sapnas“. Čia nesapnuojama. Aš nenoriu sapnuoti.

JAUNUOLIS. Bet čia mylima.

NUOTAKA. Ir nemylima. Išėik!

JAUNUOLIS. Ką sakai? *(su siaubu)*

JAUNUOLIS. Bet čia mylima.

NUOTAKA. Ieškok kitos moters ir jai pink kasas.

JAUNUOLIS. *(lyg pabusdamas)* Ne.

NUOTAKA. Kaip galiu leisti, kad įeitum į mano miegamąjį, kai jame jau buvęs kitas!

JAUNUOLIS. A! *(užsidengia veidą rankomis)*

NUOTAKA. Dviejų dienų pakako, kad pasijusčiau nelygu grandinėse. Veidrodžiuose ir patalų nériniuose jau girdžiu vaiko dejonę, mane persekiojančią.

JAUNUOLIS. Bet namai jau pastatyti. Aš pats dėjau sienas. Ar aš leisiu, kad juose gyventų vėjas?

NUOTAKA. Kuo as kalta? Nori, kad eičiau su tavim?

JAUNUOLIS. *(palūžęs sėdasi į kėdę)* Taip, taip, eiki.

NUOTAKA. Veidrodis, stalas būtų artimesni tau nei aš.

JAUNUOLIS. Ką man dabar daryti?

NUOTAKA. Mylėti.

JAUNUOLIS. Ką?

NUOTAKA. Ieškok. Gatvėse, lauke.

JAUNUOLIS. *(energingai)* Neieškosiu. Turiu tave. Esi čia, mano glėby, šią pačią akimirką, ir negali uždaryti man duris nes esu šlapias nuo penkerių metų liūtis. Ir kadangi po to nebus nieko, negalėsiu mylėti, nes viskas bus baigta.

NUOTAKA. Palik!

JAUNUOLIS. Ne dėl tavo apgaulės man skaudu. Tu nebloga. Tu nereiški nieko. Tai - mano prarastas turtas, tai meilė be atsako. Bet tu eisi!

NUOTAKA. Neisiu!

JAUNUOLIS. Kad man nereikėtų pradėti iš pradžių. Jaučiu, kad pamirštu raides.

NUOTAKA. Neisiu.

JAUNUOLIS. Kad nenumirčiau. Girdi? Kad nenumirčiau.

NUOTAKA. Palik mane.

TARNAITĖ. *(jeidama)* Senjorita, Senjore!

(Jaunuolis paleidžia Nuotaką.)

TĖVAS. *(jeidamas)* Kas šaukia?

NUOTAKA. Niekas.

TĖVAS. *(žiūrėdamas į jaunuolį)* Pone...

JAUNUOLIS. *(palūžęs)* Kalbėjome.

NUOTAKA. *(Tėvui)* Tegul jam gražina dovanas *(Jaunuolis sujuda)* Visas. Būtų neteisinga... visas, išskyrus vėduokles. Nes jos sulūžo.

JAUNUOLIS. *(prisimindamas)* Dvi vėduoklės.

NUOTAKA. Mėlyna...

JAUNUOLIS. Su trimis nuskendusiomis gondolomis.

NUOTAKA. Ir dar balta.

JAUNUOLIS. Jos vidury - tigro galva. O jos sulūžo?

TARNAITĖ. Paskutinius virbalus nešėsi anglininko vaikas.

TĖVAS. Tai buvo geros vėduoklės..., bet eime...

JAUNUOLIS. *(šypsodamas)* Nesvarbu, kad jos pražuvo, nuo jų ir dabar toks vėjas, kad man dega oda.

TARNAITĖ. *(Nuotakai)* Ir nuotakos apdarą?

NUOTAKA. Aišku.

TARNAITĖ. *(verksmingai)* Jis tenia, ant manekeno.

TĒVAS. *(Jaunuoliui)* Aš norėčiau, kad...

JAUNUOLIS. Nesvarbu.

TĒVAS. Bet koku atveju, jūs – savo namuose.

JAUNUOLIS. Ačiū.

TĒVAS. *(visą laiką žiuri į balkoną)* Jau turbūt prasidėjo. Jūs atleiskite. *(Nuotakai)* Eini?

NUOTAKA. Taip. *(Jaunuoliui)* Sudie!

JAUNUOLIS. Sudie. *(Nuotaka išeina)*

BALSAS. *(lauke)* Sudie.

JAUNUOLIS. Sudie... o ką? Ką aš darysiu šią valandą, kuri ateina ir kurios nepamąstysiu? Kur eisiu?

(Šviesa scenoje pritemsta. Angelų lempučių švyti mėlynai. Pro balkoną vėl įsiskverbia mėnesio, kuri ligi finalo vis stiprėja. Girdisi dejonė.)

JAUNUOLIS. *(žvelgdamas į duris)* Kas?

(Į sceną įeiną Manekenas nuotakos drabužiais. Šio personažo skruostai, antakiai, ir lūpos paauksuotos it prabangių vitrinų manekeno.)

MANEKENAS. Kas dėvės sidabro suknią,

nuotakos drabužį kuklų?

Mano šleifas grimzta jūron,

mėnesiena užsidėjo apelsinmedžių karūną.

Mano žiedas , mano seno aukso žiedas

veidrodžių smėlynuos rieda.

Kas drabužį mano vilksis? Kas juo puošis?

Užsivilks gilioji upė, kai su jūra tuoksis.

JAUNUOLIS. Ką sakyk, dainuoji?

MANEKENAS. Dainuoju

nuometo balto ir neliesto

nerimstantį skausmą,

šilko ir plunksnų negėstančią raudą.

Tamsos šaltis sustingdė

marškinius į ledo lytį,

su jūros putom varžytis,

nėriniai niekuomet negalės.

Audinius, skirtus kūnui,

vanduo pasiims drumstas,

Ir iškart - gaudimas karštas,

liepsnojantis lietaus kūnas;

Kas dėvės sidabro suknią,

nuotakos drabužį kuklų?

JAUNUOLIS. Vilksis ją tamsus vėjas,

su aušra oloje jis žaidžia,

Aksomo kaspinus ims nendrės,

Šilko Kojines- mėnesiena.

Nuometą vorams atiduosi –

kad suvirškintų gražiausiom gijom

baltus balandžius sugautus

apvyniotų jr apipintų.

Niekas nedėvės šios suknios,

štai blyški balta ji švyti,

nors šilkas tartum šerkšnas –

perregimas ir trapus.

MANEKENAS. Mano šleifas grimzta jūron.

JAUNUOLIS. Mėnesiena dangum neša apelsinmedžių karūną.

MANEKENAS. Nenoriu. Šios suknelės

Kiekviena gija šilkinė

Ilgis burnos karščio.

Marškiniai klausia,

Kur tos šiltos rankos,

Kad juosmenį apglėbtų.

JAUNUOLIS. Ir aš klausiu. Tyla.

MANEKENAS. Tu meluoji. Esi kaltas.

Tu man galėjai būti

švino ir putų kumeliukas,

vėjo gūsiu pažabotas,

karčiuose – nurimus jūra.

Galėjai būt žvengimas,

O buvai apsnūdus kūdra,

Jos dugnas – dumblas ir lapai,

Kad baltas suknia supūstų.

Mano žiedas, mano seno aukso žiedas.

JAUNUOLIS. Veidrrdžių smėlynuos rieda.

MANEKENAS. Kodėl neatėjai anksčiau?

Ji nuoga tavęs laukė

Tartum vėjo gyvatė

Ant pirštų galų alpo.

JAUNUOLIS. Tylėk! Palik mane! Išeik,

Arba įnirtęs sudrąskysiu

Piliarožių monogramas,

Kurios po baltu šilku slypi.

Išeik į gatvę ir ieškok

Pečių nakties mergelės

Arba tave apraudančios gitaros

Šešių ilgų skambių riksmų.

Niekas nedėvės šios suknios.

MANEKENAS. Tave lydėsiu visada.

JAUNUOLIS. Ne.

MANEKENAS. Leisk kalbėti su tavim.

JAUNUOLIS. Nereikia.

Nenoriu net žinoti.

MANEKENAS. Klausyk.

Pažvelk.

JAUNUOLIS. Kas?

MANEKENAS. Marškinėliai.

Pavogiau jjuos iš siuvėjos.

(Rodo rausvus kūdikio marškinėlius.)

Šaltiniai balto pieno

permerkia ilgesį, mano šilko

o baltas bitės skausmas

spinduliais padabina galvą.

Sūnaus, sūnelio noriu.

Pro sijoną mano matos,

iš džiaugsmo sprogsta

ant mano liemens juostos.

Tai tavo sūnus.

JAUNUOLIS. Taip, jis mano:

Jis tenia, kur jungiasi
pamišusio sapno paukščiai,
jazminai sveiko proto (*ilgesingai*)

O jei nebus mano vaiko?

Paukštis, skriejantis prieš vėją

negalės giedoti.

MANEKENAS. Negalės.

JAUNUOLIS. O jei nebus mano vaiko?

Burlaivis, kur skrodžia jūrą

negalės išplaukti.

MANEKENAS. Negalės.

JAUNUOLIS. Nurimsta lietaus arfa,

ir suakmenėjus jūra juokias -

MANEKENAS. Kas drabužį mcžano vilksies? Kas juo puošis?

JAUNUOLIS. (*entuziastingai, garsiai*) Apsivilks jį moteris,

kur ant jūros kranto šaukia.

MANEKENAS. Ar meni? Visuomet tavęs ji ilgis.

Glaudėsi namose tavo.

Tave mylėjo ir išėjo.

Jos lopšy tavo vaikas gieda.

Tai negimčs sniego vaikas

vis dar laukia tavo kraujo.

Paskubék ją susirasti ,
atiduoki ją man nuogą ,
kad galėtų mano šilkas,
kiekviena gija baltoji
atskleisti rožę, kurią gaubia
jos rausvas ir šiltas kūnas.

JAUNUOLIS. Turiu gyvent!

MANEKENAS. Tuoj pat.

JAUNUOLIS. Jos lopšy mano vaikas gieda.

Tai negimęs sniego vaikas,
laukia šilumos ir meilės.

MANEKENAS. Duok drabužį.

JAUNUOLIS. (*švelniai*) Ne.

MANEKENAS. (*išėlęs*) Aš noriu.

Kol tu ieškosi ir surasi,
Aš dainuosiu liūdną dainą
apie tavo senstantį vaidą.

JAUNUOLIS. Greičiau. Kur ji?

MANEKENAS. Gatvėj.

JAUNUOLIS. Kol danguj išblyškęs mėnuo
tobulus ašmenis savo
nuplaus krauju užtemimo.

Aš virpėdamas iš meilės

atsivesiu savo moterį nuoga.

(Šviesa ryškiai mėlyna. Iš kairės įeina Tarnaitė su kandeliabru, ir scenoje pamažu įsivyrąja įprasta šviesa, neskaitant mėlynos, sklindančios pro plačiai atvertas balkono gilumoje. Tą akimirką, kai įeina tarnaitė, manekenas sustingsta it vitrinoje. Galva palenkta, rankos graščiai pakeltos. Tarnaitė stato kandeliabrą ant tualetinio staliuko. Ji susikrėtusi žvelgia į Jaunuolį. Tą akimirką iš durų dešinėje pasirodo Senis. Šviesa stiprėja.)

JAUNUOLIS. *(nustebęs)* Tai jūs.

SENIS. *(mostaguoja lyg labai įsužadintas, kelia rankas prie krūtinės, rankoje laiko šilko skarelę)*
Taip, aš.

(Tarnaitė greitai išeina.)

JAUNUOLIS. *(rūgščiai)* Man nieko nereikia.

SENIS. Reikia kaip niekada. O, tu sužeidei mane! Kodėl tuėjai? aš žinojau, kad tai turėjo atsitikti. O!

JAUNUOLIS. *(švelniai)* Kas jums yra?

SENIS. *(energingai)* Nieko. Man nieko nėra. Žaizda, bet... kraujas džiūsta, ir praeina, praeina

(Jaunuolis eina iš scenos.)

Kur eini?

JAUNUOLIS. *(su džiaugsmu)* Ieškoti.

SENIS. Ko?

JAUNUOLIS. Moters, kuri mane myli. Jūs jį matėte mano namuose, neatsimenate?

SENIS. Neatsimenu. Bet palauk.

JAUNUOLIS. Ne. Dabar pat.

(Senis sučiumpa jį už žąsto.)

TĖVAS. *(jeidamas)* Dukra! Kur esi? Dukra!

(Girdisi automobilio signalas.)

TARNAITĖ. *(balkone)* Senjorita! Senjorita!

TĖVAS. *(jeidamas į balkoną)* Dukra! Palauk, palauk! *(išeina)*

JAUNUOLIS. Aš taip pat išeisiu. Aš ieškau, kaip ir ji, naujos mano kraujo gėlės. *(bėgte išbėga)*

SENIS. Palauk! Palauk! Nepalik manęs sužeisto! Palauk! Palauk! *(Išeina. Jų balsai pradingsta)*

TARNAITĖ. *(greitai įeina, griebia kandeliabrą ir išeina pro balkoną)* Ak, senjorita. Dieve mano, senjorita!

(Toli girdisi signalas.)

MANEKENAS. Mano žiedas, senjore, mano seno aukso žiedas.

(Pauzė.)

Veidrodžių smėlynuos rieda.

Kas drabužį mano vilksis? Kas juo puošis?

(Pauzė. Verkia.)

Užsivilks gilioji upė, kai su jūra tuoksis. Alpsta ir pasilieka išsitiesęs ant sofos.

BALSAS. *(toli)* Palaaaaauk!

GREITAI LEIDŽIASI UŽDANGA

TREČIAS VEIKSMAS

PIRMAS PAVEIKSLAS

(Laiptai, jungia pakylą su scena Miškas. Dideli kamienai. Centre - apvali pakyla su įmantriom užuolaidom, uždanga nuleista. Uždangai kylant, tarp kamienuų sueina dvi juodos figūros su gipso baltumo veidais ir rankomis. Skamba tolima muzika. Išėina Arlekinas. Apsirengęs juodai ir žaliai.

Nešasi dvi kaukes - po vieną kiekvienoje rankoje, slepia jas už nugaros. Juda plastiškai tartum šokėjas)

ARLEKINAS. Sapnas sklendžia virš laiko,

siūbuoja baltos jo burės.

Niekas, nežino, kas glūdi

sapno širdies gelmėj.

(Užsideda linksmą kaukę.)

Ak, kaip dainuoja aušra, kaip ji gieda!

Mėlyno ledo timpanais kaip griežia!

(Nusiima kaukę.)

Laikas slenka virš sapno,

į jį nugrimzdęs giliai.

Būta ir būsima ryja

skausmo taurias gėles.

(Užsideda miegančio kaukę.)

Ak kaip dainuoja naktis, kaip ji gieda!

Kaip ji žadina anemonų žiedus!

(Nusiima ją.)

Ant tos pačios kolonos

Sapnas ir laikas glaudžias.

Vaiko dejonę sutinka

Kretančio senior kalba.

(Su kauke.)

Ak kaip dainuoja aušra, kaip ji gieda!

(Su kita.)

Kaip ji žadina anemonų žiedus!

Jai sapnas pastato tvirtovę

Laiko plynoj lygumoj,

tai laikais luotaet jį apgauna,

kad tik ką gimė jisai.

Ak kaip dainuoja naktis, kaip ji gieda!

Mėlyno ledo timpanais keip griežia!

(Nuo šios akimirkos fone per visą veiksmą tai toliau, tai arčiau girdisi duslūs medžioklės ragai. Pasirodo juoda graikiška tunika apsirengusi Mergina. Ji šokinėja per gėlių girliandą.)

MERGINA. Kas pasakytų?

Kas pasakys?

Mylimas mane sulaikys

Jūros dugne.

ARLEKINAS. *(žaismingai)* Tai melas.

MERGINA. Tiesa.

Aš vilties netekau,

žiedo netekau.

Tarp kamienų storų

juos ir vėl suradau.

ARLEKINAS. *(ironiškai)*

Kur virvė ilga?

Reiks leistis žemyn.

MERGINA. Ten žuvys, rykliai

Koralų tankmėj.

ARLEKINAS. Giliai gi jisai.

MERGINA. Labai giliai.

ARLEKINAS. Užmigęs.

MERGINA. Gelmėj.

Po vėliavom žalio vandens

jis - kapitonas tenai.

ARLEKINAS. (*garsiai ir žaismingai*) Tai melas.

MERGINA. (*garsiai*) Tiesa.

Pamečiau vainiką,

žiedo netekau.

Atgal eidama

juos ir vėl suradau.

ARLEKINAS. Tuojau pat.

MERGINA. Kaip tuojau?

ARLEKINAS. savo mylimą rasi

Kai nuo vėjo ir jūron

Atsigręši atgal.

MERGINA. (*išsigandusi*) Tai melas.

ARLEKINAS. Tiesa.

Aš tau jį grąžinsiu.

MERGINA. (*sunerimusi*)

Negrįš mylimasis,

Niekuomet nenueis

Nieks j jūros gelmes.

ARLEKINAS. (*šaukia lyg cirko arenoje*) Senjore žmogau, atbėkit!

*(Pasirodo išsipustęs, blizgučiais žėrįs pajacas, jo apipudruota galva primena kaukolę.
Griausmingai juokiasi.)*

ARLEKINAS. Gražinkite

mergaitei šitai

jaunikį iš jūros gelmės.

PAJACAS. *(pasiraitoja rankoves)* Čia kopėčių reikia.

MERGINA. *(išsigandusi)* Tikrai?

PAJACAS. *(Merginai)* Juk teks nusileisti.

(Publikai.)

Labas vakaras!

ARLEKINAS. Bravo!

PAJACAS. *(Arlekinui)* Ei tu, žvilgterk tenai!

(Arlekinas juokdamasis atsigręžia.)

Nagi pagrok!

(Ploja.)

ARLEKINAS. Jau groju.

Sužadėtini, kur tu?

(Arlekinas groja baltu smuiku su dviem aukso stygom. Smuikas turi būti didelis ir plokščias. Į taktą kinkuoja galvą.)

ARLEKINAS. *(keisdamas balsą)*

Dumbliuos lipniuos

Aš ieškosiu ilgai

sraigų didžiulių

ir druskos gėlių.

MERGINA. *(išsigandusi realybės)* Nereikia.

PAJACAS. Tylos.

(Arlekinas juokiasi.)

MERGINA. *(Pajacui, baimingai)*

Per aukštas žoles

Bėgsiu , skrisiu tolyn

po to pasinersiu

į jūros gelmes.

ARLEKINAS. *(šaipydamasis)* Tai melas.

MERGINA. (*Pajacui*) Tiesa.

(*Išaina verkdamą.*)

Kas pasakytų?

Kas pasakys?

Pamečiau vainiką,

žiedo netekau.

ARLEKINAS. Iš jūros ir vėjo

atgal eidama.

PAJACAS. (*rodo*) Pirmyn.

ARLEKINAS. Kur? Kodėl?

PAJACAS. Vaidinsime.

Apie mažylį,

kuris nori pakeisti

duonos kąsnį

į pieno gėles.

ARLEKINAS. Tai melas.

PAJACAS. Tiesa (*griežtai*)

Aš pamečiau rožę,

vėrinio netokau,

baltam dramblio kaule

ir vėl jus matau.

ARLEKINAS. (pradedą elgtis lyg cirke, ŗaukia lyg vaiką) Senjoro ŗmogau! Ateikit!

(Eina.)

PAJACAS. *(ŗaukia visu balsu, ŗiūrėdamas į miŗką, slenka link Arlekino)*

Nereikia taip ŗūkauti.

Laba diena! *(tyliai)* Nagi! Pagrok.

ARLEKINAS. Groti?

PAJACAS. Valsą *(garsiai)*

(Arlekinas pradeda groti. Tyliai.)

Greičiau.

(Garsiai.)

ARLEKINAS. Senjorai,

Parodysiu jums...

Kad debesų dramblio kaule

Juos ir vėl suradau.

PAJACAS. Parodysiu jums... *(iŗeina)*

ARLEKINAS. *(iŗeidamas)*

Kaip ratą vis suka

Ir vėjas, ir jūra.

(Trimitai. Pasirodo Mašininkė. Apsirengusi teniso drabužiais, ant galvos - ryškiaspalvė beretė. Užsimetusi ilgą qpsiaustą. Ji ateina su pirmąja Kauke. Šioji vilki 1900 metų kirpimo kostiumą su ilgu ryškiai geltonu šleifu; plaukai - geltono šilko spalvos, krintantys ant pečių tarytum manta, kaukė - gipso baltumo, pirštinės ligi alkūnių tokios pat spalvos. Ji su geltona skrybėle, o visa krūtinė nusėta auksiniais blizgučiais. Šis personažas turėtų kelti lepsnos, blykstelėjusios tamsių kamienų ir mėlynos mėnesienos fone, įspūdį. Kalba su lengvu itališku akcentu.)

KAUKĖ. *(juokdamasi)* Iš tikrųjų žavu.

MAŠININKĖ. Išėjau iš jo namų; Menu, kad tąvakar, kai išėjau buvo vasaros liūtis mirė durininkės sūnus. Jis man tarė: „Šaukei mane?“ jam atsakiau, užmerkdamą akis: „Ne“. O tuomet, jau duryse, vėl paklausė: „Ar tau reikia manęs?“, o aš atsiliepiu „Ne, man tavęs nereikia.“

KAUKĖ. Nuostabu.

MAŠININKĖ. Stovėdavo kiauras naktis ir laukdavo, kad pasirodyčiau lange.

KAUKĖ. O jūs, senjorita mašininkė?

MAŠININKĖ. Nepasirodydavau. Bet... regėjau jį pro plyšį: ramų (išsitraukia nosinę) ...su tokiomis akimis... Į vidų veržėsi vėjas sakytum peilis, bet aš negalėjau, negalėjau su juo kalbėti.

KAUKĖ. Kodėl, sinjorita?

MAŠININKĖ. Pernelyg mylėjau.

KAUKĖ. Ak, dieve mano! Lygiai kaip grafas Artūras iš Italijos. Ak, meile!

MAŠININKĖ. Taip?

KAUKĖ. Paryžiaus operos foje yra didžialės baliustrados, išeinančios į jūrą. Grafas Artūras, suspaudęs kameliją lūpose, kartu su savo vaiku atplaukė maža valtele - abudu, kuriuos aš

palikau. Bet aš praskleidžiau užuolaidas ir numečiau jiems deimantą. Ak, kokia saldi kančia, mano drauge! (*rauda*) Grafas ir jo kūdikis kentėjo alkį ir miegojo žabuose sykiu su kurtu, kurį man dovanojo senjoras iš Rusijos. (*pabrėžtinai ir maldaujamai*) Ar neturi man gabalėlio duonos? Ar neturi gabalėlio duonos mano sūnui? Vaikui, kurį grafas Artūras paliko apšerkšnijusį mirti? (*susijaudinusi*) O po to buvau ligoninėje, ten sužinojau, kad grafas susituokė su žymia Romos dama, o po to prašinėjau išmaldos ir dalinausi guoliu su tais, kur krauna anglis uoste.

MAŠININKĖ. Ką sakai? Kodėl kalbi?

KAUKĖ. (*nurimusi*) Sakau, grafas Artūras mane taip mylėjo, kad verkė už užuolaidos, verkė ir jo vaikas, tuo tarpu aš buvau lyg sidabro delčia, spindinti pro žiūronų blizgesį, dujinių žibintų po didžiosios Paryžiaus operos kupolu švytėjimą.

MAŠININKĖ. Nuostabu. O kada atvyksta grafas?

KAUKĖ. O kada atvyksta tavo draugas?

MAŠININKĖ. Jis atvyks vėliau.

KAUKĖ. Ir Artūras - vėliau. Ant jo dešinės rankos randas nuo durklo;... jis kovėsi, savaime suprantama, dėl manęs, (*rodydama savo ranką*) Ar matai? (*rodo kaklą*) O čia dar vienas, matai?

MAŠININKĖ. Taip, bet kodėl?

KAUKĖ. Kodėl? Kodėl? O kas aš be žaizdų? Argi mano grafo žaizdos - ne mano?

MAŠININKĖ. Tavo. Tiesa. Jau penkeri metai aš laukiu, bet... Kaip gražu laukti ir tikrai žinoti, kad ateis akimirka, kai būsi mylima.

KAUKĖ. O ji ateis!

MAŠININKĖ. Tikrai! Ir todėl pasijuokime! Kai buvau maža, slėpdavau saldinius, kad suvalgyčiau juos paskui.

KAUKĖ. Cha, cha, cha. Taip, ar ne? Jie būna gardesni.

(Girdisi trimitai.)

MAŠININKĖ. *(išeidama)* Jeifatvyktų mano draugas - toks aukštas, o plaukai garbanoti, taip nepakartojamai, nepakartojamai garbanoti - elkis lyg jo nepažintum.

KAUKĖ. Aišku, mano drauge! *(pasikelia šleifą)*

(Pasirodo Jaunuolis. Jis apsirengęs pilka eilute, apsiavęs kojines mėlynais langeliais.)

ARLEKINAS. *(išeidamas)* Ei.

JAUNUOLIS. Kas?

ARLEKINAS. Kur einat?

JAUNUOLIS. Namo.

ARLEKINAS. *(ironiškai)* Taip?

JAUNUOLIS. Aišku. *(pradedą eiti)*

ARLEKINAS. Ei. Čia negalima praeiti.

JAUNUOLIS. Ar praėjimo nėra?

ARLEKINAS. Čia cirkas.

JAUNUOLIS. Gerai. *(grįžta)*

ARLEKINAS. Jis pilnas visiškai nurimusių žiūrovų. *(švelniai)* Ar jūs nenorėtumėte užeiti?

JAUNUOLIS. Ne.

ARLEKINAS. *(pompastiškai)* Poetas Vergilijus sugalvojo aukso musę, ir išmirė visos musės, nuodijusios Neapolio orą. Čia, cirko viduje, yra tiek skysto aukso, kad iš jo galima nulieti statulą tokio dydžio... kaip jūs.

JAUNUOLIS. O topolių alėja irgi uždaryta?

ARLEKINAS. Ten vežimai ir narvai su gyvatėmis.

JAUNUOLIS. Tuomet grįšiu atgal. *(išeidamas)*

PAJACAS. *(išeidamas iš kitos pusės)* O kur jūs einate? Cha, cha, cha.

ARLEKINAS. Sako, kas eina namo.

PAJACAS. *(skelia Arlekinui cirkišką antausį)* Še tau - namo.

ARLEKINAS. *(šaukdamas krinta ant grindų)* Ai kaip man skauda, kaip man skauda

PAJACAS. *(Jaunuoliui)* Ateikit.

JAUNUOLIS. Bet gal pasakysite. Kas čia dedasi? Ašėjau namo, tai yra, namo, ne, į kitus namus, ir...

PAJACAS. *(nutraukdamas jį)* leškoti.

JAUNUOLIS. Taip, nes man reikia. leškoti.

PAJACAS. *(linksmi)* leškok. Atgal grįždamas rasi.

MAŠININKĖ. *(dainuoja)* Kur eini, meile mano,

BALSAS. MANO meile,

tavo taurėje - vėjas,

stiklinėje - jūra.

(Arlekinas jau pakilo. Jaunuolis nususukęs Ir jie išeina taip pat neatsigręždami, ant pirštų galų šokio žingsniu, prigludę pirštus prie lūpų.)

JAUNUOLIS. *(sutrikęs)*

Kur eini, mano meile,
gyvenimo, meile,
tavo taurėje - vėjas,
o stiklinėje - jūra?

MAŠININKĖ. *(pasirodydama)* Kur? Kur šaukia mane?

JAUNUOLIS. Gyvenime.

MAŠININKĖ. Aš su tavimi.

JAUNUOLIS. Aš tave nuoga nunešiu,
nužydėjusi gėle, kūne švarus,
tenai, kur šilkai
dreba virpa iš šalčio.

Tave laukia baltos paklodės.

Greit skubėkime, tuoj pat

Kol šakose nepragydo

gelsvos lakštingalos.

MAŠININKĖ. Taip, nes saulė - vanagas

arba stiklinis sakalas,

arba kamienas didelis,

o tu šefėlis upės

Kodėl, kai mana apglėbsi

nedygsta nendrės ir lelijos,

neblukina tavo rankos

mao rūbų spalvos?

Meile, paliki mane kalnuose,

čia debesys ir rasa pagirdys,

į tave - didžiulį ir liūdną,

užstojantį dangų žiūrėsiu.

JAUNUOLIS. Nekalbėk taip, mergaite. Eikim.

Aš nenoriu prarasto laiko.

Tyras kraujas, gelmių šiluma

mane kviečia kitur keliauti.

Noriu gyventi.

MAŠININKĖ. Su kuo?

JAUNUOLIS. Su tavim.

MAŠININKĖ. Kas tenai, toli, šitaip skamba?

JAUNUOLIS. Meile, tai diena, kuri grįžta.

Mano meile.

MAŠININKĖ. *(linksma, lyg sapnuotų)*

Lakštingala gieda,

prieblandos pilka lakštingala

ant vėjo šakos.

Lakštingala. Pajutau tave.

Noriu gyventi.

JAUNUOLIS. Su kuo?

MAŠININKĖ. Su upėu šešėliu. *(ilgesingai priglunda prie Jaunuolio krūtinės)*

Kas tenai, toli, šitaip skamba?

JAUNUOLIS. Meile,

tai kraujas mano gerklėj,

mano meile.

MAŠININKĖ. Visuomet taip pat, visuomet –

nesvarbu - ar budim, ar miegam.

JAUNUOLIS. Niekuomet taip pat, niekuomet!

Paskubėkim iš čia.

MAŠININKĖ. Palauk!

JAUNUOLIS. Meilė nelauks!

MAŠININKĖ. *(pasitraukdama nuo Jaunuolio)*

Kur eini, mano meile,

tavo taurėj - tik vėjas,

stiklinėje - tiktai jūra.

(Eina link laiptų. Pakylos uždanga pakyla, ir pasirodo biblioteka iš pirmojo akto - sumažinta ir blyškesnių spalvų. Į sceną išeina getonoji kaukė, rankoje turi nėrinių skarelę, be perstojo uosto flakoną su druskom.)

KAUKĖ. *(Mašininkei)* Tik ką palikau grafą. Jis liko tenai su savo vaiku. *(leidžiasi laiptais)* Aš tikra, kad jio mirs. O jis taip mane mylėjo, taip mylėjo. *(Verkia. Mašininkei)* Tu jo nepažinojai? Jo vaikas mirs, užklotas šerkšno. Palikau jį. Ar nematai, kokia esu laiminga? Nematai, kaip juokiuosi? *(verkia)* Dabar jis visur ieškos. *(sau pačiai)* Aš pasislėpsiu gervuogėse, *(tyliai)* gervuogėse. Taip kalbu, nes nenoriu, kad Artūras mane išgirstų. *(garsiai)* Nemyliu. Jau sakiau tau, kad tavęs nemyliu. *(verkdama išeina)* Tu myli mane bet aš tavęs – ne.

(Pasirodo du Tarnai mėlynom livrėjom ir labai išblyškusiais veidais. Jie scenoje kairėje pastato baltas taburetes. Per mažą sceną eina Tarnas iš pirmo akto. Jis visą laiką ant pirštą galų.)

MAŠININKĖ. *(tarnui, kildama mažos scenos laiptais)* Jei ateis senjoras, tegul įeina. *(scenoje)* Noru jis neateis, kol neišmuš jo metas.

(Jaunuolis lėtai pradeda kilti laiptais.)

JAUNUOLIS. *(mažoje scenoje, aistringai)* Ar tau čia patinka?

MAŠININKĖ. Parašei laiškus?

JAUNUOLIS. Viršuj dar geriau. Eime!

MAŠININKĖ. Aš ave taip mylėjau.

JAUNUOLIS. Aš tave taip myliu!

MAŠININKĖ. Aš tave taip mylėsiu.

JAUNUOLIS. Man rodos, kad mirštu be tavęs. Kur eisiu, jei tu mane paliksi? Nieko neprisimenu. Nieko nėra, esi tu viena, nes myli mane.

MAŠININKĖ. Mylėjau tave, mylimasis! Visuomet tave mylėsiu.

JAUNUOLIS. Dabar.

MAŠININKĖ. Kodėl sakai dabar?

(Scenoje pasirodo Senis. Jis apsirengęs mėlynai, rankoje nešasi didelę skarelę, suteptą krauju, ją spaudžia prie krūtinės ir veido. Atrodo susijaudinęs ir lėtai stebi, kas vyksta mažoje scenoje.)

JAUNUOLIS. Aš laukiau ir miriau.

MAŠININKĖ. Aš miriau nuo laukimo.

JAUNUOLIS. Bet kraujas daužo mano smilkinius savo ugniniais

krumpliais, ir tu čia, su manim.

BALSAS. *(lauke)* Mano sūnus! Mano sūnus!

(Mažąja scena pereina miręs Vaikas Jis įeina pro kairiąsias duris, eina vienas.)

JAUNUOLIS. Taip, mano sūnus. Ji a bėgioja nanyje lyg vieniša skruzdė, uždaryta dėžutėje.

(Mašininkei) Truputį šviesos mano sūnui. Prašau. Jis toks mažas... spaudžia nosytę prie mano širdies stiklo, ir, aišku, Jam trūksta oro.

Gelt. KAUKĖ *(pasirodo didžiojoje scenoje)* Mano sūnus!

(Pasirodo dar dvi Kaukės.)

MAŠININKĖ. *(valdingai ir sausai)* Parašei leiškus? Tavyje ne tavo sūnus, o aš. Tu laukei, tu leidai man išeiti, bet visada tikėjai, kad esi mylimas. Ar tai, ką kalbu - melas?

JAUNUOLIS. *(nekantriai)* Ne, bet...

MAŠININKĖ. O aš žinojau, kad tu manęs niekada nemylėsi. Ir vis dėlto kėliau savo meilę ir pakeičiau tavo, ir mačiau tave prie savo namų. *(aistringai)* myliu tave, bet tik toli nuo tavęs. Taip toliau, jog dabar turiu matyti jūrą, kad galėčiau įsivaizduoti tavo lūpų virpesį.

SENIS. Nes jeigu jam dvidešimt metų, tai gali būti ir dvidešimt mėnulių.

MAŠININKĖ. *(lyriškai)* Dvidešimt rožių, dvidešimt snieguotų šiaurės vėjų.

JAUNUOLIS. *(įpykęs)* Tylėk. Tu eisi su manim. Nes myli mane, nes būtina, kad gyvenčiau.

MAŠININKĖ. Taip, myliu tave, bet daug labiau. Tavo akys nematys manęs nuogos, nei burna nebučiuos mano amžino kūno. Palik mane. Per daug tave myliu, kad būčiau su tavim.

JAUNUOLIS. Nedelskim. Eime! *(stveria ją už riešo)*

MAŠININKĖ. Man skauda, mylimasis.

JAUNUOLIS. Taip jauti, kad esu.

MAŠININKĖ. *(švelniai)* Palauk... eisiu... Amžinai *(apkabina jį)*

SENIS. Ji eis. Sėsk, mano drauge. Palauk.

JAUNUOLIS. *(nuliūdęs)* Ne.

MAŠININKĖ. Aš labai aukštai. Kodėl mane paleidai? Miriau nuo šalčio ir turėjau ieškoti tavo melės tan, kur nieko

Nėra. Bet būsiu su tavim. Leisk man pamažu nusileisti pas tave.

(Pasirodo Pajacas ir Arlekinas. Pajacas nešasi širmą, o Arlekinas - baltą smuiką. Atsisėda ant taburečių.)

PAJACAS. Muzika skamba.

ARLEKINAS. Tai ne tai.

PAJACAS. Ir neatrasti mėnuliai, jūros

ARLEKINAS. O kas palieka?

PAJACAS. Įkapės vėjo Ir smuiko aidesys.

JAUNUOLIS. (*lyg pabudamas*) Eime.

MAŠININKĖ. Ar tai tikrai tu? Jau eiti - taip staiga, nesuvokus iš lėto gražiausios minties: bus dar rytdiena? Tau manęs negaila?

JAUNUOLIS. Tenai tarytum stiklas. Girdėti lakštingala dainuojant... net jei nesigirdėtų, net jei šikšnosparniai daužytųsi į stiklą...

MAŠININKĖ. Taip, taip, bet...

JAUNUOLIS. (*energingai*) Lūpas (*bučiuoja*)

MAŠININKĖ. Vėliau...

JAUNUOLIS. (*aistringai*) Naktį.

MAŠININKĖ. Aš eisiu.

JAUNUOLIS. Nedelskim!

MAŠININKĖ. Aš myliu... Paklausyk.

JAUNUOLIS. Eime!

MAŠININKĖ. Bet...

JAUNUOLIS. Sakyk.

MAŠININKĖ. Aš eisiu su tavim!

JAUNUOLIS. Mylimoji, aš eisiu au tavim.

MAŠININKĖ. (*baugiai*) Kai praeis penkeri metai!

JAUNUOLIS. *A! (pakelia ranką prie kaktos)*

SENIS. *(tyliai) Bravo.*

(Jaunuolis pradeda lėtai leisti laiptais. Mašininkė lyg suakmenėja scenoje. Išeina Tarnas ant pirštų galų ir ją uždengia dideliu baltu apsiaustu.)

PAJACAS. Muzika skamba.

ARLEKINAS. Tai metai.

PAJACAS. Ir neatrasti mėnuliai, jūros

Toil palieka.

ARLEKINAS. Įkapės vėjo.

PAJACAS. Ir smuiko aidesys *(abu groja)*.

KAUKĖ. Grafas bučiuoja mano portretą, kur aš amazonės kostiumu.

SENIS. Eikime ne kad ateitume, bet kad eitume.

JAUNUOLIS. *(nusivylęs, Pajacui)* Kaip iš čia išeiti?

MAŠININKĖ. *(mažoje scenoje ir lyg pro sapną)* Meilė, meilė.

JAUNUOLIS. *(sudrebėjęs)* parodykit man duris.

PAJACAS. *(ironiškai, rodydamau į kairę)* Ten.

ARLEKINAS. *(rodydamas į dešinę)* Ten.

MAŠININKĖ. Laukiu tavęs, mylimasis. Laukiu tavęs. Greitai grįžk.

ARLEKINAS. *(ironiškai)* Tenai.

JAUNUOLIS. *(Pajacui)* Aš sudraskyuii tavo narvus ir užuolaidas.

Aš galiu griauti sieną.

SENIS. *(liūdnai)* Čia.

JAUNUOLIS. Noriu išeiti. Palikite mane!

ARLEKINAS. Lieka dar vėjas.

PAJACAS. Ir smuiko aidesys.

UŽDANGA

ANTRAS PAVEIKSLAS

(Ta pati biblioteka, kaip Ir pirmoje veiksme. Kairėje – nuotakos drabužiai ant manekeno bo galvos ir rankų. Keli atidaryti lagaminai. Dešinėje - stalas. Įeina Tarnas ir Tarnaitė.)

TARNAITĖ. *(nustebusi)* Argi?

TARNAS. Dabar ji durininkė, bet kadaise buvo didelė ponija. Ilgai gyveno su labai turtingu italų grafu. Vaiko, kurį tik ką palaidojo, tėvu.

TARNAITĖ. Vargšelis! Koks jis buvo dailus.

TARNAS. Iš tų laikų ją persekioju didybės manija. Todėl ir išleido viską, ką turėjo, vaiko drabužiams ir karstui.

TARNAITĖ. Jį gėlėms! Aš jai padovanojau rožių šakelę, bet žiedai buvo tokie maži, kad ji jų net į kambarį nepaėmė.

JAUNUOLIS. *(jeidamas)* Chuanai.

TARNAS. Sonjore.

JAUNUOLIS. Duok man šalto vandens stiklinę. *(jis atrodo išsekęs ir netekęs vilties)*

(Tarnas duoda.)

JAUNUOLIS. Ar šis langas nebuvo didesnis?

TARNAS. Ne.

JAUNUOLIS. Nuostabu, kad jis toks siauras. Mano namuose buvo didžiulis kiemas, kur aš žaidžiau arkliukais. Kai jį po dvidešimties metų pamačiau, buvo toks mažas, kad man atrodė neįmanoma šitaip po jį lakstyti.

TARNAS. Ar jūs gerai jaučiatės?

JAUNUOLIS. Ar gerai jaučiasi šaltinis, trykštantis vandeniui? Atsakyk.

TARNAS. Nežinau.

JAUNUOLIS. Ar gerai jaučiasi kurią vėjas sukioja kaip nori?

TARNAS. Jūsų tokie pavyzdžiai... Bet aš jūsų paklausčiau, jei senjoras leistų... Ar gerai jaučiasi vėjas?

JAUNUOLIS. Aš jaučiuosi gerai. *(sausai)*

TARNAS. Ar visai pailsėjote po kelionės?

JAUNUOLIS. Taip.

TARNAS. Aš be galo džiaugiuosi. *(eina)*

JAUNUOLIS. Chuanai, ar mano drabužiai paruošti?

TARNAS. Taip, senjore. Jie jūsų miegamajame

JAUNUOLIS. Kokie?

TARNAS. Frakas. Aš ištiesiau Jį ant lovos.

JAUNUOLIS. *(susijusdinęs)* Nuimk jį. Nenoriu užlipęs rasti jį ant tokios didelės ir tuščios lovos. Nežinau, kam šovė į galvą jį pirkti, Anksčiau turėjau kitokią, mažą, Pameni?

TARNAS. Taip, senjore. Iš raižyto riešutmedžio.

JAUNUOLIS. Taigi, iš raižyto riešutmedžio. Kaip gera buvo joje miegoti. Atsimenu, kai buvau vaikas, mačiau, kaip didžiulis mėnuo gimsta kojūgaly. O gal už balkono pynučių? Nežinau, Kur jį?

TARNAS. Jūs ją padovanojote.

JAUNUOLIS. *(mąsliai)* Kam?

TARNAS. Savo buvusiai mašininkei.

(Jaunuolis susimąstęs)

JAUNUOLIS. *(rodydamas tarnui, kad išeitų)* Gerai.

(Tarnas išeina.)

JAUNUOLIS. *(ilgesingai)* Chuanai.

TARNAS. *(griežtai)* Taip.

JAUNUOLIS. Paduok man lakuotus batus.

TARNAS. Su juodo šilko juostom.

JAUNUOLIS. Juodo šilko... ne., paieškok kitų. (*pakildamas*) Ar tikrai šituose namuose visuomet trūksta oro? Nupjausiu visas sodo gėles, pirmiausia tuos prakeiktus oleandrus, kurie kopia sienomis, ir tą žolę, kuri dygsta vien vidurnaktį.

TARNAS. Sako, kad nuo anemonių ir aguonų tam tikrom valandom skauda galvą.

JAUNUOLIS. Galbūt. Išnešk ir šitą (rodo paltą). Padėsi palėpėj.

TARNAS. Gerai. (*ruošiasi eiti*)

JAUNUOLIS. (*baugiai*) ir paliksi lakuotus batus. Bet pakeisk juostas.

(*Skamba durų varpelis.*)

JAUNUOLIS. (*su pasišlykštėjimu*) A!

TARNAS. (*tarpdury*) Jums reikėtų apsirengti.

JAUNUOLIS. (*išeidamas*) Taip. (*išeina beveik kaip šešėlis*)

(*Ieina lošėjai. Jų trys. Apsirengę frakais. Dėvi ilgus balto atlaso apsiaustus, siekiančius iki kulnų.*)

I LOŠĖJAS. Buvau Venecijoje, Tie metai buvo blogi lošti. Net tas vaikinai lošė iš tikrųjų. Jis buvo išblyškęs, toks išblyškęs, kud nieko kito jum neliko, kaip tik mesti čirvų tūzą. Savo širdj, kupiną kraujo. Išmetė ir... (*tyliau*) jau... (*apsidairo*) gerdamas lygnalo pikių tūzo, paspruko su dviem mergiotėm Didžiuoju Kanalu.

II LOŠĖJAS. Nereikia pasikliauti išblyškusiais ir persisotinusiais - jie lošia, bet neišsiduoda.

III LOŠĖJAS. Indijoje lošiau su seniū. Kai Jis nebeturėjo kortose nė lašo raudono kraujo, o aš jau buvau pasiruošęs jį pulti, tuomet jis nudažė kruvinu anilinu visus pikus ir tarp medžių pasislėpė

I LOŠĖJAS. Lošiame ir išošiame. Bet kiek tai mums kainuoja jėgų! Kortos čiulpia kraują iš rankų, ir neįstengs nutraukti jas jungiančias gijas.

II LOŠĖJAS. Bet tikiu, kad šįkart... mes neapsirikom.

III LOŠĖJAS. Nežinau.

I LOŠĖJAS. *(2-qjam)* Niekuomet neišmokai pažinti savo kliento. Šitas? Gyvenimas ima iš jo provyzdžius, drėkina lūpų kampučius ir mėlynai nudažo krūtinę.

III LOŠĖJAS. Štai kaladė. *(išsitraukia kortų kaladę)*

II LOŠĖJAS. Mes turime būti labai malonūs jam, kad neįtartų.

III LOŠĖJAS. Nei ta kita, nei senjorita mašininkė čia nepasirodys, kol nepraeis penkeri metai, jei jos iš viso kada nors pasirodys.

II LOŠĖJAS. Jei pasirodys! Cha cha cha!

I LOŠĖJAS. Neblogai būtų loši greičiau.

II LOŠĖJAS. Jis laiko tūzą.

III LOŠĖJAS. Savo jauną širdį. Gali būti, kad strėlės atšoks nuo jos.

I LOŠĖJAS. *(paslaptinai ir džiugiai)* Mano strėlių antgaliai tiek kartų buvo grūdinti.

II LOŠĖJAS. *(smalsiai)* Kaip?

I LOŠĖJAS. *(juokiasi)* Nuolat šaudant į taikinį. Jie pramuša ne tik tvirčiausią plieną, bet ir ploniausią šilką. O tai išties sunku.

(Visi juokiasi.)

II LOŠĖJAS. Pagaliau, pažiūrėsime.

(Pasirodo fraku apsirengęs Jaunuolis.)

JAUNUOLIS. Senjorai. *(ištiesia jiems ranką)* Jūs labai anksti atėjote. Dabar labai karšta.

I LOŠĖJAS. Ne taip jau labai.

II LOŠĖJAS. *(Jaunuoliui)* Kaip visuomet elegantiškas.

I LOŠĖJAS. Toks elegantiškas, kad niekuomet daugiau nebereikės rengtis.

III LOŠĖJAS. Kartais drabužiai taip mums tinka, kad jau nenorėtume...

II LOŠĖJAS. *(nutraukdamas)* Kad jau nebepajėgime juos atplėšti nuo kūno.

JAUNUOLIS. *(su nuoboduliu)* Jūs pernelyg malonūs.

(Pasirodo Tarnas ir padeda padėklą su taurėmis ant stalo.)

JAUNUOLIS. Pradėsime?

(Visi trys sėdasi.)

I LOŠĖJAS. Pasiruošę.

II LOŠĖJAS. *(tyliai)* Gerai žiūrėk.

III LOŠĖJAS. Jūs nesėsite?

JAUNUOLIS. Ne... Geriau lošiu stačias.

III LOŠĖJAS. Stačias?

II LOŠĖJAS. *(tyliai)* Turėsi labai atidžiai stebėti.

I LOŠĖJAS. *(dalina kortas)* Kiek?

JAUNUOLIS. Keturius. *(tiesia jas kitiems)*

II LOŠĖJAS. *(tyliai)* Tai ne lošimas.

JAUNUOLIS. Kokios šaltos kortos. Nieko. *(deda jas ant stalo)* O pas jus?

I LOŠĖJAS. *(tyliai)* Nieko. *(vėl išdalina jam kortas)*

II LOŠĖJAS. *(žiūrėdamas į savo kortas)* Nieko. Nuostabu.

III LOŠĖJAS. *(neramiai žiūri į savo kortas)* Nieko. Dar pažiūrėsime.

I LOŠĖJAS. *(Jaunuoliui)* Jums eiti.

JAUNUOLIS. *(linksmas)* Einu. *(meta kortą ant stalo)*

I LOŠĖJAS. *(energingai)* Ir aš.

II LOŠĖJAS. Ir aš.

III LOŠĖJAS. Ir aš.

JAUNUOLIS. *(sujaudintas žiūri į kortą)* O dabar?

(Lošėjai rodo savo kortas. Jaunuolis susilaiko ir slepia savąją rankoj.)

JAUNUOLIS. Chuanai, atnešk likerio senjoram.

I LOŠĖJAS. *(švelniai)* Gal būsite toks malonus parodyti kortą?

JAUNUOLIS. *(su ilgesiu)* Kokio likerio norėtumėt?

II LOŠĖJAS. *(meiliai)* Kortą.

JAUNUOLIS. *(3-am lošėjui)* Jums tikriausiai patiks anyžinė. Tai gėrimas...

III LOŠĖJAS. Malonėkite... kortą.

JAUNUOLIS. *(jeinančiam Tarnui)* Kaip, viskio nėra? *(Tuomet, kai pasirodo Tarnas, lošėjai sustingsta su kortomis rankose.)* Nei konjako?

I LOŠĖJAS. *(tyliai, kad neišgirstų Tarnas)* Kortą.

JAUNUOLIS. *(ilgesingai)* Konjakas - tai gėrimas stipriems žmonėms.

II LOŠĖJAS. *(energingai, bet tyliai)* Kortą.

JAUNUOLIS. Gal norėtumėte šartrezo?

(Tarnas išeina.)

I LOŠĖJAS. *(pašokdamas, energingai)* Malonėkite lošti.

JAUNUOLIS. Tuoju. Tik išgersime.

III LOŠĖJAS. *(tvirtai)* Reikia lošti.

JAUNUOLIS. *(silpdamas)* Taip, taip. Truputį šartrezo. Šartrezas - tai tarsi visa gaubianti žalio mėnulio naktis rūmuose, kuriuose yra jaunuolis su aukso jūržolėm.

I LOŠĖJAS. *(tvirtai)* Jūs privalote mums atiduoti savo tūzą.

JAUNUOLIS. *(į šalį)* Mano širdį.

II LOŠĖJAS. *(energingai)* Arba išloši, arba pralaimi...

Pirmyn. Jūsų korta.

III LOŠĖJAS. Eikite.

I LOŠĖJAS. Loškite.

JAUNUOLIS. *(su skausmu)* Mano korta.

I LOŠĖJAS. Paskutinė.

JAUNUOLIS. Lošiu. *(Deda ant stalo kortą)*

(Šią akimirką ant bibliotekos lentynų pasirodo apšviestas „širdžių tūza. I Lošėjas išsitraukia pistoletą ir be garso iš jo šauna strėle. „Širdžių tūzas“ pradingsta, ir Jaunuolis pakelia rankas prie širdies.)

I LOŠĖJAS. Reikia skubėti.

II LOŠĖJAS. Nereikia delsti.

III LOŠĖJAS. Kirpk, gerai kirpk.

(Lošėjas žirklemis karmo orą.)

I LOŠĖJAS. *(tyliai)* Eime.

II LOŠĖJAS. Nereikia delsti.

III LOŠĖJAS. Niekuomet nereikia delsti.

JAUNUOLIS. Chliuanai. Chuanai. Reikia gyventi.

AIDAS. Chuanai. Chuanai.

JAUNUOLIS. *(mirdamas)* Viską praradau.

AIDAS. Viską praradau.

JAUNUOLIS. Mario meilė...

AIDAS. Meilė.

JAUNUOLIS. *(ant sofos)* Chuanai.

AIDAS. Chuanai.

JAUNUOLIS. Negi nėra...?

AIDAS. Nėra...?

2-as AIDAS. (toliau) Nėra...?

JAUNUOLIS. Nieko šičia...?

AIDAS. Čia...

2-as AIDAS. Čia...

(Jaunuolis miršta. Pasirodo Tarnas su degančia žvakide. Laikrodis muša dvylika.)

UŽDANGA

ČIA BAIGIASI „KAI PRAEIS PENKERI METAI“